

HIRDETÉNYEK.

Állásajánlatok, pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Hírmentelen levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési díj:

Ha nyben házhoz hordva vagy vidékre postán

küldve:

Egész évre . . . . . 10 frt — kr

Félévre . . . . . 5 frt —

Negyedévre . . . . . 2 frt 50

Egy óra . . . . . 1 frt —

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopitisor egyseri beiktatásáért 5 kr

Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr

Nyiltér 4 hasábsos peticiorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat, április 25.

80. szám

Demokracia az ellenzéken.

(6.) A mi ellenzékünk elvi ellenzék lenni megünt. Régebbi idők óta tapasztaljuk már ezt, de annyira nem tűnt még fel, oly lelptelenül nem figyeltünk még az elvte enségét, mint a lefolyt, ugynevezett „főrendiházi vita“ alatt. Itt már oly tartózkodás nélkül, oly meztelenül lépett föl, hogy elvtelenségének ezen leplezetlensége, hogy úgy mondjuk: a szemérmelenséggel határos. Csak azt sajnáljuk, hogy maga Horváth Boldizsár is megfélekedzett nagy nevértől s magartartása egy cseppet sem sorolható a kifogástalanok közé. Mert elmondott „demokratikus“ szónoklatával már csak akkor lépett elő, mikor a főrendek haragjától már nem kellett tartania az ellenzéki őzinteségnek, mely a javaslatnak a főrendiház által történt elfogadása előtt, a most már lepocskondiázott főrendek iránt, az undorításig hízogó volt. Mert hiszen csak az Apponyi felimádkozásaira kell visszaemlékeznünk, amint a dicső multtal bíró ősök utódainak száján keresztül, egészen az ügytelenségig menő hízogás mézes madzagát húzogatta, s a mely hízogást az ellenzék frenetikusan tapsolt meg. Na persze, mert akkor még „kormánybuktatást“ vártak a méltóságos főrendektől, és az arisztokratáknál arisztokratábbak valának.

Oh, mennyire tartózkodtak akkor minden oly kiejtéstől, mely a főurak kényes természetét sérthette volna, de annál jobban igyekeztek kimutatni ama csapást, mely a Tisza javaslata által a történelmi jog alapján álló főrendek ellen van irányítva, s a mely csapást, ime az ellenzék, saját testével akar fölfogni, hogy a főrendekről elhárítsa. „Ide nézzetek ti, dicső multtal bíró ősök unokái, csak is az ellenzék jegye alatt lesztek győztesek!“ És a parlamenti ellenzék, még a szélsőbalt is ideértve, tapsolt e felkiáltásnak frenetikusan.

S vajjon most, a javaslatnak a főrendek által történt díj módosítása után, milyent

a parlament ellenzéke javasolt, s ezen módosítással történt elfogadása után, — ki ismerne a hajporozott fejű, czopfos haju, selyem harisnyás mosolygó s a főrendek előtt hajbókoló ellenzékre? A kék szakállu bozontos haju vitézek, az ő nagy cizmaszáraikkal, s kieserített karikásaikkal, melyekkel a demokracia nevében a főrendek feje fölött csördítgetnek, s nagy szabadelvűségeikkel a nagy közönség előtt bokáznak, ugyan csak más képet mutatnak most, mint a milyent mutattak a javaslat elfogadása előtt, sőt a kulissák megett figyelő Horváth Boldizsár is előlép, hogy demokratikus lantjának hurjait ő is zengedeztesse.

Pedig ugyan méltóztassanak csak a javaslat elfogadási előtti vitákra visszatekinteni. Méltóztassanak csak elolvasni az ellenzék akkori szónoklatait, melyekben a „demokratikus elvek“ hangoztatása ugyancsak gyéren fordul elő, hanem annál sürűbben a történelmi jogok védelmezése, míg ellenben a szabadelvű párt szónokai a szabadelvűség és demokracia követelményeit emlegetve pártolták a javaslatot. Sime most, egyszerre csak belelüt az ellenzékbe ama rettenetes lelkesedés a demokracia iránt, amely demokracziáról a javaslat elfogadása előtt egészen megfélekedezni méltóztaltának.

Országgyűlés.

Budapest, április 23.

A képviselőház mai ülésének elején Herman Otto a szegedi színház leegése alkalmából felszólalt és hangsúlyozta a törvényes intézkedések szükségét a tüzbiztonság tekintetében.

Erre a ház részleteiben is letárgyalta a főrendiházi reformra vonatkozó főrendi módosításokat s azokat változtatás nélkül fogadta el. A 4. §-nál, melynek utolsó bekezdésénél a főrendek a zsidó felekezeti képviselést kihagyták, az antisemiták névszerinti szavazást kértek, mely meg is ejtetett s eredménye az, hogy a kihagyás mellett szavazott 139 képviselő, ellene 41. E negyvenegy főnyi kisebbség a ház különböző pártjaiból került ki. Mind a szabadelvű pártból, mind a mérsékelt ellenzékben, mind a szélsőbaltól többen szavaztak a képviselőház által elfogadott eredeti szerkezet tartására. A többség e pontnál nem azon okból sorakozott a főrendi szerkezet mellett, mintha azt helyesnek tartotta volna; hanem azért, mert nem akarta — még ez igazságtalan intézkedés dacára sem — kockáztatni a törvény létrejöttét.

Még a névszerinti szavazás előtt e pontnál Chorin Eerenz szólalt fel, kívánta az ismeretes d) pont visszahelyezését, mit Tisza Kálmán ez idő szerint magának az elvnek érdekében ellenzett. Majd Komlóssy esetenl élezkkel vette igénybe a ház idejét.

Az 5. §-nál Andreánszky Gábor b. adott be oly értelmű módosítványt, hogy csak a „kereszteny“ állampolgárok közül lehessen a főrendi tagokat kinevezni. Ugyerre, mint Mocsáry hosszadalmas beszédére Tisza és az előadó válaszoltak.

A főrendi módosítások változatlanul elfogadtván, Tisza Kálmán válaszolt Helffynek a német gabnavámok felemelése és Iráuyinak a némely katonai hatóságoknak a polgári hatóságokkal német nyelven folytatott levelezése iránt beadott interpellációjára. A ház mid a két választ, a miniszterelnök és az interpelláló közti érdekes eszmecsere után tudomásul vette.

Ezzel az ülés véget ért.

Budapest április 24.

A képviselőház mai ülésében a Dobójtól Dolná-Tulzán át Siminháig építendő vasutól szóló törvényjavaslat tárgyalatván, egy harmadfél óra hosszú tartó kis „bosnyák vita“ keletkezett. — Az ellenzék szónokai pénzügyi és politikai okokból elleneztek a javaslatot s azt általánosságban részletes tárgyalás alapjául sem fogadták el.

Alapítalan érveiket Hegedűs Sándor előadó, Szapáry pénzügyminiszter, nemkülönb Tisza Kálmán (háromszor is) meggyőződen cáfolták s igazolták a javaslatban foglalt speciális meghatalmazás szükségét és alkotmányos természetét.

De hiába utaltak arra, hogy az építési szándékot vasut költségei Bosznia Hercegovina fölüllegeiből fognak fedeztetni s vasut Magyarországon épen semmi megterheléssel nem jár, az ellenzék megmaradt negatív álláspontján s nem szavazta meg a törvény-

javaslatot, mely azonban nagy többséggel nagy általánosságban, mint részleteiben a pénzügyi bizottság által ajánlott egy módosítással elfogadott.

Az ellenzék sorából Horánszky, Törs, Helffi, Orbán, Apponyi és Szilágyi Dezső szólalt a javaslat ellen.

Tisza a egyik beszéből kiemelkedik azon nyilatkozat, hogy a viszonyok változtával még az ellenzéki padokról is követelni fogná, hogy hasonló esetben a parlament bejegyzése törvény útján kikéressék, annyira szigorú követelménye ez az alkotmányosságnak. Es annál felülőbb, hogy most, éppen az ellenzék oppugnálja a törvény útján való megadását a felhatalmazásnak arra nézve, miszerint a kormány bejegyezze ezen vasut kiépítése, illetőleg a költségeknek arra való fordítására.

Ezzel az ülés véget ért A holnapi ülésben a Rába és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló törvényjavaslat keülf tárgyalásra.

Vámbery Armin tanár az angol-orosz viszályról.

A „Pester Correspondens“ a következőket teszi közzé: Vámbery Armin tanár angolországi előadásában a középázsiai orosz hódító politikalegközelebb álló következményeit fogja fejtegetni. Mindamellet, hogy e kérdésnél elkerülhetlenül világításba kell helyezni a Gladstone kormány hibáit és mulasztásait, Vámbery Armin mégis mint Angolország kipróbált barátját üdvözli még az angol szabadelvű párt is. Megérkezése után mindjárt az első napon Grandville lord külügy m. fog vele értekezni, körútjában pedig angol tanítványai: az ismert író Mr. Marvin és Mr. Burgar fogják kísérni Edinburgban Vámbery Armin Earl of Rosseberry miniszter vendége lesz. Bécsben az angol főkonzul Phippo a „Times“ levelezője Mr. Brusley Richard és a „Daily Telegraph“ levelezője Mr. Lawino továbbá egy angol deputáció fogadják Vámbery tanárt, a ki ott és Angolországban, a mellett hogy leplezetlenül fogja nézetait az angol orosz viszályról nyilvánítani, ki fogja jelteni hogy ő e kérdésben mint magán ember és mint szakember s a saját egyéni nézeteinek ad kifejezést és nincsen arra nézve missiója hogy ez alkalommal a magyar közvélemény hangesővéül szolgáljon. Tudja azonban, mint magyar, hogy angol-orosz viszály esetében a ma-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

FÜRDŐI ÉLET.

— A furdői saison közeledtével. —

I.

Kedves férjem!

Oh jöjj megvédeni szegény, gyámoltalan nőt. Nincs határa a férfiak szemtelenségének egy védtelen nővel szemben. Iszonyu ez a furdői élet. Oh ha tudtam volna, hogy ilyen, dehogyan lamentáltam volna neked mindég, hogy küldj ide. Hogy megbüntettett a sors engem azért a sok szekaturáért, melyet veled szemben elkövettem, hogy csak ide jöhessenek. Milyen bölcsen mondtad: „egy nő magában nem mehet furdőre — a világ nagyon rossz s a nő nagyon gyenge.“

Oh bizony nagyon gyenge vagyok s nem bírom könnyeimet tartóztatni, ha a te bölcsességedre gondolok. (az irás e helyen elmosódottnak látszott a könnyektől) Oh jöjj minél hamarabb megvédeni a szemtelen emberektől. Képzeld csak a napokban ismeretlen kéztől az ide mellékelt levelet kaptam. Olvassd el és szánd meg szegény nőt sorsát. Oh ha látnád, hogy sírok. Csókol milliószor szenvedő nőt

I r m a

U. i. Im itt küldöm, leragasztva a küldött levelet.

Vági Béláné ő nagyságának Boczáson meg vakmerőségemért, hogy ismeretlen létemre e sorokat írom — de örült vagyok szerelmemben Szeretem önt kimondhatatlanul, forró, s ha nem hallgat meg, a legiszonyubbra is kész vagyok. Megömlöm magam. Mit ér az élet ön nélkül. Könyörüljön rajtam s holnap délután fogadjon el magánál, vagy értesítsen levélben, hogy mikor

nyílik meg meenyországom ajtaja. Levelét címezze: — Nero — Nro. 7

Öntimádó ismeretlen.

II.

Kedves barátom!

Az első próbat angyali nő a legdiadalmasabban állotta ki. Levelemre irt választ itt küldöm. Nő a legtszább angyal — méltó díszed büszkeséged. Féltékenységed a legüresebb agyrem. S nagyon örvendek, hogy baráti bizalmad engem tisztelt meg avval a kellemes feladattal, hogy téged kigyógyítsalak angyali tisztá nő iránt tanúsított hiábavaló s méltatlan féltékenységedből.

barátod

Géza.

U. i. Itt küldöm nőd választát.

— Nero — No. 7.

Gyalázatos levelére válaszom ez: él e még önben a becsületérzésnek egy szikrája? Feleletét nem kérem.

III.

Nagyságos Vági Béla ur nem tudott örömben hová lenni mikor a két levelet megkapta. Az öröm csak úgy sugárzott az arcáról. Büszke léptekkel méregette végig az irodát:

— Angyal, angyal — tört ki belőle a lelkesültség szava. Koppott fakó öltözetű, szőke fiatal ember sietett be a másik szobából.

„Parancsol nagyságod valamit“
„Nem önt szállítottam Angyal ur — válaszol derűlten a tanácsos ur — azazhogy mégis önt. Siessen fel kedves barátom s jelentse be, hogy két napra távozzom a városból. Nőmet megyek látogatni a furdőbe.“

Szegény jó Irmám — folytatja monológját a tanácsos ur — az írrok távoztával — meg

meg kell öt vizasztalnom. Oh, hogy is tudtam csak egy egy percere is kételkedni benne. Rögön irok neki. . . — de nem — meg fogom lepni Oh milyen boldog, milyen szerencsés ember is vagyok én. Szeret, igazán szeret — S oly önelégült, büszke gerozal simogatja szép fekete parokáját az öreg ur.

*

— Sohasem volt ily hosszú az utazás az öreg urnak. Alig győzte kivárni. Végre megérkezik a furdőbe. Örömtől repeső szívvel siet föl neje lakására. Az ajtónál vidám kacagás üti meg a fülét. Belép és . . . ott ültek egymást átölelve a kedves hü feleség és a jó barát.

Vértesi Gyula.

Bíborra gyász.*)

Semmi sem törölheti ki emlékezetemből a szegedi királyi napok emlékét. Aggkor roskassza bár vállaimat, homályosuló szemeim előtt akkor is fel fog ragyogni azok fénye, s томpuló hallásom újra élvezni fogja az ünnepi zaj lelkesítő harmóniáját. Most csak két tél választ el e napoktól, s ha visszaröpitem e félig multba emlékezetemet, egyszerre felhangol előttem e napok ragyogása s eltölti halló érzéseimet a legkellemesebb zaj, melyet alkot a harangzugas, üdvriadal, ágyudörgés hangvihara.

A király jött megnézni, hogy elérkeztett-e a hü város husvétja, csakugyan feltámadt-e nedves sirjából a mindnyájunk által megsirattott halott?

A király szeméből köny gördült alá, mikor a város halálbürgésben feküdt lábai előtt.

*) A „Budapesti Hírlap“ból.

gyar nemzet rokonszenve leg határozottabban az angolok részén lesz. Ennek az indokát semmi esetre sem a „Világos” ért való bosszúretben kell keresni, mint a hogy ezt már annyiszor tévesen állították, hanem csupán a magyar állam fennállásának és jövőjének higgadt és jól megfontolt mérlegelésében, a mely magyar állam nélkülözhetetlen létfeltételét a széles alpra fektetett szabad intézmények képezik; ehhez járul még az osztrák-magyar monarchia legfontosabb életérdekeinek szem előtt tartása. Ebben az értelemben van Magyarország Oroszországgal még leszámlolni valója, és ha ilyen értelemben jönek számításba, az orosz cselszövények és az orosz hódító politikának Európára közvetlenül kiható következményei, akkor az eredmény kétségkívül Magyarország, illetőleg Ausztria-Magyarország és Angolország tagadhatatlan érdekközösségét fogja mutatni, melyet pilanthatni diplomatiáramlatok, vagy az orosz érdekeknek szolgáló sőtomanövek nem képesek sem mellőzni sem agyonhallgatni, annál kevésbé ellensúlyozni. Vámbéry utazott el, Londonban, Manchesterben, Brightonban és Edinburgban előadásokat tartani.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Lásd mellékletünket.)

— A második nap folytatása. —

Debreczen, 1885. apr. 24.

A főiskolai építető pénztári számadásokat illetőleg Tóth Sámuel levéltári adatok segítségével előterjesztést nyújtott be, mely szerint rendszeres számadás a majdnem félmilliónyi bevételről és kiadásról sohasem vezetett. Ehhez képest Farkas Antal indítványára a gazdasági tanács megbízott, hogy intézkedjék rendszeres számadást állítani össze s erről a közelebbi gyűlésre jelentést tenni; Kovács István (beregi követ) azon pótdíványát is elfogadtatták, hogy ezen jelentés előre kinyomtatassék a gyűlés tagjai közt kiosztassék.

A főiskolai építető pénztárt még mindig terheli 104 forint adósság miként leendő legelőnyösebb törlesztési módjára nézve a gazdasági tanács javaslatot nyújtott be. Azon mód lett elfogadva, hogy ezen adósság, melylyel e pénztár, más a főiskola kezelése alatt álló pénztáraknak tartozik, évente — a 4 és fél % kamatot is beleszámitva — 10,000 forint törlesztetik, melyből nyolc ezer az államsegélyből, 2000 a főiskola saját jövedelméből vétetik.

Harmadik nap.

A mai közgyűlésen jelen volt Tisza Kálmán miniszterelnök is, kit beléptekor azonnal megjelölték. A tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után megalakított azon bizottság, melynek feladata lesz a debreczeni egyház kiküldöttjeivel a tanárválasztás módjait illetőleg a kandidátus ügyében új javaslatot készíteni. Tagjai lettek e bizottságnak Dégenfeld József gr. elnöke alatt Farkas Antal, Szeremley József, Széll Kálmán és Tóth Sámuel. Folytatott a debreczeni főiskolai

az első magyar emberek, a haza vezérszellemei akik az ország, a hatalom és a dicsőség.

Nagy Vince szinigazgató káprázó szemekkel tekintet a jövőbe. Az ünnepi zaj, az ostrom, melynek színháza ki volt véve, vérmes reményeket ébresztett fel benne.

Es pedig káprázó szemei előtt tánt a tüzes színpókák boszorkánytáncra jelent meg hirtelen melyeket tegnap ottant a dühöngő lángok emésztő ereje? Ki tudja!

Milyen est volt ez az első előadás! A ragyogó közönségből kirtt a frakk, mint illenlen öltözet. Tíz csilárt kellett volna felgyújtani: akkor a lángok fénye talán méltó lett volna a közönség fényéhez.

A szinpadon Szeged szépségei megkoszorúzták a király mellszobrát s az előkező közönség felugrálva helyéről, viharosan tüntették hozzá.

A király fölkel páholyában s háromszor meghajotta magát.

Versék zengették végig a gyönyörű termen, ünnepelvének hazát, királyt, nemzetet. Szeged hálaomdólag borult eléjük. S a király, haza és nemzet tapsolt a hálás Szegednek.

Felejtethetetlen egy este volt ez. Elmúlt a színház első éjszaka. A hírszárnyaira vette s elhordozá mindenfelé. Aztán ez is hűtlen lett hozzá. Az ünnepek után következtek újra a hétköznapok: a munka hétköznapjai s ki beszélne ezekről? Es most mindenek vége; a színházról újra szárnya kelt a hír, de most barmast hirdet.

Kormos úszók füstölög haluaza feketedik a szegedi színház helyén. S akik egykor ott ragyogó arccal királyt ünnepeltek, s iratják az izzó zsaratnok közt elhamvadé reményeiket, büszkeségüket.

Rákossy Viktor.

gyekeknek tárgyalása. Felvetett a főiskolai pénztári számadások miként vezetésére való tervezet, melynek alapeszméje az hogy a különböző pénztárak összesítve egy főkönyv szerint kellő könyvvitellel kezeltesenek és segédkönyvek proponáltatnak. Tabajdy főispán szerint ez a mód az alapok és alapítványok természetének összekuszálására vezet. György Endre pártolja a tervezetet, mert régen érzett szükségnek felel meg, semmi aggodalma nincs iránta. Farkas Antal a tervezet felett aggodalmait fejezi ki. Váraday Gábor ajánlja elfogadását. Sági Sámuel fölvilágosításokat ad a tervezetre nézve; elvileg elfogadását ajánlja; de mivel a számadások jelenleg nagy zavarban vannak, Varga Lajos pénztárnok Gelenczey Pál számvevő halála miatt ne most mindjárt léptetessék életbe, hanem a végleges rendezés és pár évi előkészület. Nadányi Miklós nem lát a tervezetben semmi aggodalmat okozót. Indítványozza, hogy ezen propositiónak végrehajtásával a gazdasági tanács bizassék meg. Dégenfeld József gr. szintén ajánlja a tervezetet. Tabajdy főispán és Rítók a speciális alapok kezelését illetőleg szólnak a tárgyhoz. Végül Tisza Kálmán tett igen praktikus, czélszerű indítványt. A mi elis lett fogadva.

Az Apaffy alapítvány visszanyeréséről jelentés tétetvén az egyházkerületnek, többek indítványa után a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönet kifejezését határozta el a törvényhozó testület és Szapary Gyula pénzügyminiszternek. Az alapítvány évjáradéka használtassék fel nevelési czélokra, a gazdasági tanács feladatát tétetik, javaslat-tételéhez kikérvén a tanács véleményét.

Ezután Révész Bálint püspök indítványozta, hogy tekintettel arra miszerint a közgyűlés tagjainak jó része már holnap valószínűleg el fog utazni, vét-ssenek elő az egész egyházkerületet érdeklő fontosabb közizgazgatási ügyek s idevonatkozó önálló indítványok, melyek a második nap mellőztettek volt Thaly Kálmán ellenbe csak a debreczeni főiskolát érdeklő ügyek letárgyalása után ajánlja a vizsátérést az elmaradt tárgyakhoz. A közgyűlés többsége helyeslőleg nyilatkozott Thaly mellett.

Szoba jövén a tanítóképzésben 4-dik rendes tanári szék felállítására. Lésítésére nézve gazdasági tanács megbízott, hogy minél előbb készítsen javaslatot, hogy e tanácsok már ez évben szerveztessék.

Elek Lajos tanár fontos indokolással kérelmet intéz az egyházkerülethez, mentse fel azon kötelezettsége alól, mely szerint tanári oklevelet kelljen szerezni. A gyűlés méltányolván indokait, kérelmét megadta.

Több tanítóképzési, theologiai akadémiát, gymnasiumot illető nevelési és tanítási ügyek áttétettek a tanügyi bizottsághoz.

A gymnasiumban vizsgák tartásának modora a régi marad. A közvetlen felügyeletet gyakorló igazgató tanács szervezete pedig vélemény zés végett a tanügyi bizottsághoz áttétették. A főiskolai anyakönyvtárra felügyelő bizottság jelentést terjesztett elő egy olvasó szoba felállításának módjáról és helyéről. A felszerelés és fenntartás költségeinek részben viselésére, miután ezen olvasó szoba nyilvános lenne, a városi közönséget is felkértem javasolja. A közgyűlés helyesli a tervet és előterjesztését; a fenntartás és felszerelés tetemes költségeinek beszerzésére nézve, a gazdasági tanácstól minél előbb javaslatot vár be. Az olvasó szoba a közpó emeleten, a nagy könyvtár alatt, a mostan VI. gym. tanteremben tervezettki berendeztetni, melyhez csiga lépcső fog levezetni.

Délután fél 2 óra után tárgyalásra kerültek: a konvent nézete a főrendiház reformja ügyében és az ezzel kapcsolatban levő indítványa a felszabolcsi és debreczeni egyh. megyéknek, késői órák miatt csak röviden tudunk ez érdekes mozzanatról megemlékezni. A konvent öszete az, hogy a püspökök és főgondnokok összes főrendiházi tagságát ohajtsa.

A felszabolcsi egyház megyéinek javaslatai a következők:

Az első határozati javaslat, mely Lukács Ödön esperes indítványára hozott, így szól: „A reformált egyház csak az esetben fogadjal a felszabolcsban a képviselést, ha a konvent nyilatkozata és ohajtsa elfogadtatik, t. i. ha mind az öt püspök és mind az öt főgondnok bevitetik, különben be ne menjen az egyház a felszabolcsba ezt isama megjegyzéssel, hogy a konvent eljárása sem felel meg a régi a egyházi gyakorlatnak, azaz nem kérdezett meg az egyetemes egyház.”

A másik Görömbey Péter elfogadott következő határozati javaslata: „A felszabolcs reformja s a magyarországi ev. ref. egyházak a felszabolcsban terbevetett képviselést tárgyában a kir. kormány által előterjesztett törvényjavaslattal szemben az ev. ref. egyetemes konvent a nélkül nyilvánítván véleményét, hogy erre nézve akár alulról, az egyház részéről megbizva, akár felülől, a királyi kormány által felhiva lett volna, a mint ezt a fenforgó törvényjavaslattal jelentkező kevesbé érintő 1868 évi 35. t. cz. és az 1883. évi 30. t. cz. alkotásainál a kormány megtette; s ily körülmények közt mégis a főt. konvent a kir. kormány által előterjesztett felszabolcs reformjavaslat tárgyában végérvényesen intézkedett, mely eljárás — metaláni ismétlés esetén — az egyetemes ev. ref.

egyházra nézve veszélyessé válhatik s az önkormányzatot semmisíthetné meg; ennél fogva a fenforgó okok és körülményeknél fogva, a főtiszt. konvent eljárását aggályosnak találván, mondja ki egyházmegyei közgyűlésünk, hogy: tekintve azt, hogy az „egyházi törvények” ama régi egyházi gyakorlatot, mely szerint az egyetemes egyházat érdeklő ügyekben az egyházak, illetve egyházmegyék és egyházkerületek mindig megkérdezettek, soha és sehol el nem törölték, meg nem semmisítették; tekintve véve továbbá azt is, hogy a konventnek az egyházi törvényekben a kormány és egyetemes egyház közt felmerülő kérdésekben kezdeményezési végintézkedési jog adva nincs s nem is lehet, mert a konvent csak megbízott testület, s csak is az egyházi életben napirenden levő vagy hozzá felelőbbet ügyekben megbízás, felhívás következtében nyilatkozhatik; tekintve véve végül azt is, hogy ha a konvent a kormány részéről felvetett vagy felvetendő kérdésekben, az egyház meghallgatása nélkül, teljehatalmu intézkedési joggal ruháztatnék fel, vagy ily nagyfontosságú kérdésben, mint a felszabolcs reform, eljárása hallgatással mellőztetnék, s a régi gyakorlat, mely szerint ily fontos kérdésekben az egyházak, egyházmegyék, egyházkerületek mindig megkérdezettek, nem foganatosították: ez igen messze kiható s beláthatatlan következményeket vonna maga után; sőt végérményében az egész egyház önkormányzati jogát is elnyeléssel fenyegetné s megsemittené: az egyházmegye irjon fel az egyházkerülethez s ez uton a konventhez, hogy jövöre a kormány által felvetett és az uton a konventhez, hogy jövöre a kormány által felvetett és az egyetemes egyházat érdeklő ügyekben a végérvényes intézkedéstől tartózkodjék, hanem a régi egyházi gyakorlat szerint, ily ügyekben kérdezze ki egyházak, egyházmegyék egyházkerületek véleményét; egyszerűségi zsinati tárgyalás jegyzetisék elő az miszerint a módosítandó egyháztörvénybe iktatassék be, hogy az egyetemes ev. ref. konvent a királyi kormány részéről felvetett vagy felvetendő kérdésekben, az egyetemes ev. ref. egyház meghallgatása nélkül el nem intézkedhetik. E határozat, szives hozzájárulás és támogatás végett, a magyarországi testvér-egyház-megyékkel közöltetni s foganatosítás czéljából a főtiszt. egyházkerülethez felterjesztetni rendeltetik.

A debreczeni egyh. megye indítványa pedig a következő:

1. Méltóztassék a nagyv. egyházmegye kimondani, hogy az ev. ref. egyház felszabolcsi képviseltesének törvényben megállapítandó jogát csak az esetben kívánja gyakorolni, ha a magyarországi ev. ref. egyház mind az öt püspöke és főgondnoka a felszabolcsban helyet nyert. — 2. Méltóztassék ez indítvány elfogadásáról szólólag jegyzőkönyvet további eljárás végett a főtiszt. egyházkerülethez felterjesztetni. — Ez indítvány élénk — és a kérdésnek minden oldalát élénken megvilágosító vita után szótöbbséggel, egész terjedelmében elfogadtatván, az egyházkerülethez felterjesztése elrendeltetik.

A felszabolcs ev. ref. megye második indítványa, mint e tárgyhoz nem tartozó ezuttal mellőztetett. Az idevonatkozó indítványokhoz először Lukács Ödön esperes szól, meglep. hétélyes beszédben ajánlván a felszabolcsi indítvány elfogadását.

Utánna Tisza Kálmán a nagyszabolcsi ev. ref. megye gondnoka szól, többszöri helyeslések között polemizált Lukács Ödönnel és a f. szabolcsi indítvány indoklásával. A prot. főrendiházi papok számára nyát a többi, főrendiházi képviselt felekezetekhez képest elég kedvezőnek tüntette fel. E reformjavaslatot méltányosnak mondja miután ez figyelembe vette azon törekvést, hogy a kerületek ne csupán püspökök, vagy főgondnokaik által legyenek képviselve, ami nem felelt volna meg egyházi alkotmányunknak, s a mit ő sem akart. Mondja továbbá, hogy lehetetlen egyh. elleni sérelmet látni abban, ha az egyházak egy eddig nem élvezett ily szép jog megadatik. Beszéde végén kéri a közgyűlést, hogy miután már az a törvényjavaslat úgy is törvény, a ma indítványokat vesse előtérben napirendre (több oldalról helyeslések). Utána Kiss Albert állott fel.

Hosszabb indoklás mellett a következő határozati javaslatot nyújtotta be. „Egyházkerületünk a konventtól elvárja és kéri hogy az 1885 november havában tartott 60 sz. a. határozata szerint, magyar. ref. egyetemes egyházunk a főrendiházban csak hivataluk szerint legidősebb három-három püspöke és főgondnoka által leendő képviselteségi jogát igénybe nem veszi. Egyszerűségi ezen határozat hozzájárulást végett a testvér egyházkerületekkel közöltetni s a konventre felterjesztetni rendeltetik.

Hozzá szólottak a kérdéshez Tisza István, Urai Imre, Thaly Kálmán és végül Tisza Kálmán, mindezekről azonban a késő délutáni órákban már nem referálhatunk. Hétfőn visszatérünk rá. Tisza Kálmán miniszterelnök indítványa, — bárha többen szavazást kértek, — elhatározottat, hogy a vita ezen ügyben folytatattatni fog.

Napi hírek.

— Tisza István, a miniszter elnök nagytehetségű fia, eljegyezte unokahúgát, Tiszta a Ilonát, Tiszta a László leányát.

— Tisza Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter ma hajnali vonattal városunkba érkezett, hogy résztvegyen a tisztán. egyh. közgyűlésen, s ezzel ismét jelét adta annak, hogy a ref. egyház ügyei iránt folyton melegen érdeklődik, s mint 25 év előtt ugyazóta is mindig szíven viseli egyháza sorsát és annak felvirágzását. A miniszterelnök egyedül érkezett meg s a „Biká”-ba szállott. A tegnap délután 2 órákban látogatását fogadta s ezek között Simonffy Imre polgármestert, ura, a ki előtt dicsérelőleg nyilatkozott a város szépeleése fölött; a befásítás és a közúti vasut meglepte Debreczen, mint mondá, a hamosan szépül és halad. Kilencz órakor a miniszterelnök az egyházkerületi közgyűlésre ment, hol beléptekor zajosn megjelölték. — Délután 2 órakor gróf Dégenfeld József főispán a miniszterelnök tiszteletére saját lakásán 30 terítéki ebédet adott, mely az egyh. kerületi közgyűlés tagjai között többen voltak meghiva, ezek között:

Tisza Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter, ft. Révész Bálint püspök, Vályi János főgondnok, Tóth Sámuel, dr. Farkas Antal főjegyzők Tabajdy Károly főispán, Ujfalussy Sándor alispán, Frater Imre, Kiss Áron György Endre, Thaly Kálmán, Simonffy Imre, Váraday Gábor, Rítók Zsigmond, Jó István, Dr. Tisza István stb.

— Az egyh. kerületi közgyűlésén a Körösi Sándor jogtanár orsz. képviselő ügyének tárgyalásakor igen érdekes epizód mondhatni szóváltás fordult elő. Thaly K.

Révész Imre hozta fel példának a kívül a püspök állítása ellenében legjobban bizonyíthatja, hogy a jó pásztor akkor is az marad ha mint képviselő a nemzetgyűlésen is kötelességet teljesít. Erre ft Révész Bálint püspök azzal felel, hogy éppen Révész Imre képviselősége nem lehet példa, mert hisz ő miután megpróbálkozott azzal, arra a tapasztalatra jutott hogy a papi állás incompatibilis a képviselői állással. Hazajövén ezt mondá szónoknak „Kedves öcsem nem ukeam való ez!” Thaly K. (közbeszól) Mert nem tudott j-zsuitáskodni. (nagy derűtség) Egyhang: Hát a mostaniak? (még nagyobb derűtség)

— A debr. realiskola. A mai egyh. kerületi közgyűlésen főt. püspök ur felemlítette, hogy Debreczen város közönsége már régebben kéretett a realiskolának a kollegium épületéből elvitelére, miután a real iskola termeire a kollegiumnak igen nagy szükség volna. Azonban mindeztideig válasz még nem érkezett a városról. Ezen felszólásra Simonffy Imre polgármester kijelenti, hogy ez nem sok idő múlva megadatik, miután a realiskolát valószínűleg az állam fogja átvenni.

— Gyászjelentés. Dr. Dusóczky Pál és neje Kaffka Mária, ugyszintén gyermekei: Mária, Róza, Viola, Endre: Dr. Dusóczky Ferenc; továbbá Biró Ilma, Károly, és Ilona mely fájdalommal tudatják a forrón szeretett jó édes anyja, anyós és nagyanyjának öz. DUSÓCZKY PÁLNE született VARGA JULIANNÁ asszonynak több mint három hetit súlyos szenvedés után, f. hó 24 én d. n. 3 órakor élete 70 ik évében tüdőlobban történi elhunytát A megboldogultnak földi részei folyó évi April hó 26-ik napján d. n. 4 órakor N.-Hatvan-utca 1564. számú házában, majd a nagytemplomban helyét hitv. szertartás szerint megtartandó gyász isteni tisztelet után a róm. kath. sírkertben fognak az örök nyugalomnak átadatni. Mely végítzástésztéteire az elhunyt rokonait, ismerősit s a nagyérdemű közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1885. April hó 24. Áldás poraira!

— Gazdák figyelmébe. Egy, a földművelési m. kir. miniszter utó nagyméltóságú által szerződöttet, francia szá-értő a szőlő oltásról f. évi május 8-án Er-Diószeg május 10-én pedig Peér gyakorlati előadásokat fog tartani, melyre az érdeklődő gazdák közönség figyelmét felhívjuk.

— A debreczeni szikós fürdő a TELEGDISÓSTONÁL Vasárnap, e hó 26-án nyitattatik meg a közönség használatára; s ettől kezdve ott fürdők, lakosság, és teljes ellátás folyvást kaphatók. Az ünnepélyes megnyitást később fog meg tartatni.

— A leégett szegedi színház ügyével már tegnapelőtt foglalkozott Szeged város tanácsa első sorban elfogadta a színház zottságának azt az előterjesztését, hogy a Lloyd alapból 500 ft szavaztassék meg a színház sultát fülsegélyezésére. Ezután a színház főlépítésének kérdése került szoba a tanács ebből is a szinügyi bizottság előterjesztése értelmében határozott: hogy a színház hovaalább s lehetőleg az eddigi keretben építettessék föl, a tapasztalt hibák

igazításával, ner és Helme értelemben fog d. u. 4 órá gyűlésnek.

— Felh. tagjaihoz. A teg segélyző tartott választást, hogy a mult létesített alagyleti tagot már a nyár értelmese, teh. mesterségeinek gyarapítása zik küldeni, nek — mag. az egyet ált. tésére, előm. E czéltól az tel már elő — a párizsi hazafias öröm az egyetünk állításáról s támogatásáról. Ennekfogva a Eneefogva a hívom az egyelet által j-lzetit czélt. belü szándéku az elnökségnek megkivántat. gal birjanak, alább a néme legalább 1 e mert az elvá segélyben, c. fog részésül

— Var. ban gyakorló Ignác női sz. féle házban.

— A Magyar te. mellett ma n. keret egésze ta át, úgy hog. közó helyiség hája mellett érdemlik a p.

— A g. tetelt értesi részére szerz. hó 26 és 27 e nyilvános kor a gazdas. szivesen látt. igazgatósága

— Zen. holnap vasár. tart.

— A sz. lapunkban ma nagy pusztita. A tűz eddig tudhatni vig. kezek által ref. egyház s ezen felől, az. cza. A tüz s házak közt s rakott udvar. a falu észak. részben szeg. dicséret illeti. tes túróltó e földnyi távol. szovatar. A t. reggelre Mintegy 30 épület lett a kazall és t. volt biztosítv. segített a sze. tásában; nag. számokra az. mányt s zive. A kár minteg.

— Gaz. ról ápril 14-r. „Talan nem. tésé, hogy a eszi általán. zioni Gener. mult év janu. ftt. erejéig b. gyilkoltatott, telmében a. lat a 15,000 évenként csak kifizeti. Gaz. egyéniség ve. szolgabíró v. „Pesti Napló. Gazdag Imre. lünk a Gener. oszt. ált. bal. généál Szolnok. halálesetre é. rokkantát vá. át évenként e. csekély áldo. legalább a előidézhető biztosítási. m. is ki van tév.

— Gaz. ról ápril 14-r. „Talan nem. tésé, hogy a eszi általán. zioni Gener. mult év janu. ftt. erejéig b. gyilkoltatott, telmében a. lat a 15,000 évenként csak kifizeti. Gaz. egyéniség ve. szolgabíró v. „Pesti Napló. Gazdag Imre. lünk a Gener. oszt. ált. bal. généál Szolnok. halálesetre é. rokkantát vá. át évenként e. csekély áldo. legalább a előidézhető biztosítási. m. is ki van tév.

— Gaz. ról ápril 14-r. „Talan nem. tésé, hogy a eszi általán. zioni Gener. mult év janu. ftt. erejéig b. gyilkoltatott, telmében a. lat a 15,000 évenként csak kifizeti. Gaz. egyéniség ve. szolgabíró v. „Pesti Napló. Gazdag Imre. lünk a Gener. oszt. ált. bal. généál Szolnok. halálesetre é. rokkantát vá. át évenként e. csekély áldo. legalább a előidézhető biztosítási. m. is ki van tév.

— Gaz. ról ápril 14-r. „Talan nem. tésé, hogy a eszi általán. zioni Gener. mult év janu. ftt. erejéig b. gyilkoltatott, telmében a. lat a 15,000 évenként csak kifizeti. Gaz. egyéniség ve. szolgabíró v. „Pesti Napló. Gazdag Imre. lünk a Gener. oszt. ált. bal. généál Szolnok. halálesetre é. rokkantát vá. át évenként e. csekély áldo. legalább a előidézhető biztosítási. m. is ki van tév.

— Gaz. ról ápril 14-r. „Talan nem. tésé, hogy a eszi általán. zioni Gener. mult év janu. ftt. erejéig b. gyilkoltatott, telmében a. lat a 15,000 évenként csak kifizeti. Gaz. egyéniség ve. szolgabíró v. „Pesti Napló. Gazdag Imre. lünk a Gener. oszt. ált. bal. généál Szolnok. halálesetre é. rokkantát vá. át évenként e. csekély áldo. legalább a előidézhető biztosítási. m. is ki van tév.

Schaumann. Kérek 6 utánvétellel

igazításával, s az építés vezetésére ismét Feller és Helmer kérsenek föl. A tanács ez értelemben fog előterjesztést tenni a szombat d. u. 4 órára egybehívandó rendkiv. közgyűlésnek.

Felhívás az iparos ifjuság egyeslet tagjaihoz. Az iparos ifjuság önképző és beteg segélyező egyeslet választmányja legközelebb tartott választmányi gyűlésben elhatározta, hogy a múlt évben rendezett sorsjáték által létesített alap kamatjából, minden évben egy egyleti tagot fog külföldre kiküldeni, és így már a nyár folyamán saját tagjai közül egy értelmese, tehetséges és előre törekvő tagját, mesterségeinek tökéletesítése és ismeretnek gyarapítása céljából Párizsba szándékozik küldeni, hogy az, ott szerzett ismereteinek — magvát majdan itthon elvetvén, — az egyeslet által hozott áldozat az ipar fejlesztésére, előmozdítására gyümölcsöző legyen. E célból az egyeslet a párizsi magyar egyeslettel már előzetesen érintkezésbe lépve, — a párizsi magyar egyeslet kézséggel és hazafias önméltalán magára azt: hogy az egyesletünk által kiküldendő egyén munkába állításáról s annak minden tekintetben támogatásáról gondoskodni fog. — Ennek fogva a felet határozat értelmében felhívom az egyeslet tagjait, hogy azok kik az egyeslet által nyújtott 50 frt. segélyvel a jelzett célból Párizsba akarnak utazni ebbéli szándékukat legfeljebb a jövő hó 10-ikig az elnökségnek jelentsek be. A pályázók által megkivántatik, hogy mesterségükben jártasággal bírjanak, és anyanyelvükön kívül, legalább a német nyelvet értsek továbbá, hogy legalább 1 évre terjedő utlevéllel bírjanak, mert az elválasztandó egyén a fent említett segélyben, csak utlevél előmutatása után fog részesülni. Serly Ede egyli. elnök.

Varrónők, kik a női ruha varrásban gyakorlottak, azonnal felvetnek Vizváry Ignác női szabónál, főpiacz, báróné Josineczi féle házban.

„Hungaria” nyári kert, helyisége a Magyar testvérek zenekara közreműködésével ma nyitattik meg. A derék bérlő a kertet egészen unjonan és díszesen alakította át, úgy hogy az egyik legkellemesebb szórakozó helyiségek közé számítható. Kitiűnő konyhája mellett tisztán kezelt borai méltán megérdemlik a pártfogást.

A gazdasági egyesület tagjai tisztelettel értesítettek, hogy a polgári kovácsok részére szerzett patkóli tanfolyam vizsgái a hó 26 és 27 ik napjain fognak megtartatni s e nyilvános vizsgákra vasárnap reggeli 9 órakor a gazdasági tanintézetben az érdeklődők szívesen láttnak. A gazdasági tanintézet igazgatósága.

Zeneestély. Rác Károly zenekara holnap vasárnap este a „Bikában” zeneestélyt tart.

A szováti tűzvész melyről szerdai lapunkban már megemlékeztünk, csakugyan nagy pusztításokat tett a jómódu községben. A tűz eddig teljesen ismeretlen okból nem tudhatni vigyázatlanuságból vagy gonosz kezek által tamadt delután 1 óra tájban a ref. egyház malmához közel, mely a debreczeni feől, az országot szélén bal felől fekszik. A tűz gyorsan terjedt a náddal fedett házak közt szalma kazalakkal zsúfolva magrakott udvarokon gyorsan harapódzott tovább a falu észak keleti szélő során, hol nagy részben szegényebb néposztály lakik. Nagy dícséret illeti az önfeláldozó derecskei önkéntes tűzoltó egyesletet, mely az egynegyed mértéktől távolag daczára gyorsan átpattant szovatra. A tűzet véglegesen csak másnap reggelle lehetett eloltani. — Mintegy 30 lakház s valami 70 mellék épület lett a lángok martaléka, sok szalma kazallal és takarmánnyal. Csak kevés ház volt biztosítva. Másnap a lakosság tömegesen segített a szerencsétleneknek romok eltakarításában; nagy mennyiségben hordta össze számokra az élelmi, jószágaiknak a takarmányt s szívesen megosztatta velők hajlékait. A kár mintegy 25—30 ezer forint.

Gazdag Imre biztosítása. Szolnokról ápril 14-ről írják a „Pesti Napló”-nak: „Talán nem lesz érdektelen annak megemléstése, hogy a meggyilkolt Gazdag Imre a triszti általános biztosító társaság (Assicurazione Generali) szolnoki főigazgatójának mult év június havában baleset ellen 15,000 frt. erejéig biztosította magát. Miután meggyilkoltatott, a baleset biztosítási feltételek értelmében a kötvény birtokosának a társulat a 15,000 frt biztosított összeget, melyért évenként csak 17 frt 70 kr. díj volt fizetve, kiűzeti Gazdag Imre meggyilkolásánál egyéniség volt. A provizórium alatt miut szolgabíró volt Szolnokon alkalmazva.” A „Pesti Napló” közleménye valóságos alapszik. Gazdag Imre mint illetékes helyről értesülünk a Generali által életbe léptetett, első oszt. ált. balesetek elleni társulat ügynökségénél Szolnokon egy 15,000 frtos kötvényt halálesetre és egy 15,000 frtos kötvényt rokkantná válás esetére váltott és 2 éven át évenként 18 frtot be is fizetett. Egy ily csekély áldozat mellett saját magát vagy legalább a családot lehet balesetek által előidézhető anyagi következmények ellen biztosítani, melyeknek a legóvatosabb ember is ki van téve.

Schaumann Gyula gyógyszerész urnak Stockerauban.

Kerek 6 doboz gyomorsó, onészőport utánvétellel azonnal küldeni, miután száma

igen jó hatá-u. 3 doboz Nürnbergből kaptam de már felhasználtam és jó barátoknak elosztottam, úgy minhamarabb szeretnék ezen gyomorsó birtokában lenni, miután gyomrom azt már nem nélkülözheti.

G-ra. (Reuss hercezség) 1884. júl. 9. Tisztelettel!

Günther Constantin.

Kapható a készítősnél Schaumann Gyógyszerésznél S t o c k e r a u b a n és minden gyógyszerésznél Magyarországon.

Legkisebb utánvételi küldemény 2 doboz. Szerem kitiűnő sikere gyomorbetegségeknek utánzásokra talál; a n. é. közönség tehát eanis a valódi Schaumann Gyula által készített gyomorsót kérj. és kérem egyszermind arra figyelni, hogy minden doboz névjegyzéssel el van-e látva.

Hangverseny.

(Sz. L.) A főiskola dísz gyűléstermében tegnap d. u. igen érdekes hangverseny tartott. A közreműködők legnagyobb részét a főiskola szolgáltatta, s bár — különös tekintettel a hírnévként örvendő főiskolai énekkarra fókuszolt — igényekkel mentünk a hangversenybe, — várakozásainkban nem csalódtunk. A hangverseny fénypontját a kántus pompásan összevágó és finom arnyalásokban gazdag előadásai képezték; különösen pedig a „tihanai eho” „szegény Margit” és az „hjegyzés lampafényöl” című dalok voltak azok melyeket a nagy számban egybegyűlt distingult közönség zajos, lelkesedett tapssal jutalmazott. A hangverseny érdekességét nagyban emelte Mácsay Sándor ur, a ki Steinacker Sándor ur zongorakísérete mellett hegedűn és gordonkán a klasszikus zene két remekét adta elő, bebizonyítva, hogy épen oly jól hegedűl mint gordonkázik. A kérésből előnyösen tüntek ki Kövendi Dénes és Papóczy Zoltán urak sikerlül: szavataikkal. Aránylag legnehezebb feladatuk küzdött a 9 tagból álló főiskolai zenekar, mely Rossini „Óthello” nyitányát executálta. Merész vállalkozás volt az, elismerésünket azonban nem tagadhatjuk, meg, mert a zenekar minden egyes tagja nemes ambíciót és az ügybőz méltó buzgóságot és igyekvését látszott kifejezni. Aránytalanul jobban sikerült az előadott „népdal egyveleg” melyet a közönség frenetikus tapsaira meg is kellett ismételnök. — E téren teljesen otthon érezték magukat; — tudatosan, erős kifejezéssel, és hévvel játsztak. A hatást csak fokozhatják, ha e magyar dalokhoz jövőre nem használnak hangjegyet, mert elvitáztatlan igazság, hogy a magyar népdalokat „vagy hangjegy nélkül kell játszani vagy sehogy, de játszani kell.” A hangverseny után érdekes kis ünnepegy fejlődött ki. Főtiszteletű R é v é s z B á l i n t püspök ur ó nagysága ugyanis felemelkedett helyéről és egy rögtönzött, szép gondolatokban bővelkedő beszéd után bemutatva a jelen levő nagy művész hazánkia Zichy Géza grófnak a kántus kiválóbb tagjait. A nemes gróf barátságosan fogott kezét a derék ifjakkal és elismerését fejezte ki az élvezetért, mit neki a mai hangverseny által nyújtottak. — „Megyőződött — végző beszédét — hogy a főiskolai kántus jó uton halad, és hogy derék karnagyjának Mácsay Sándor urnak vezetése alatt még magasabb művészi fokra is fog emelkedhetni.” — A főtiszteletű püspök urnak irányában hangzott ott elismerő szavaira reftektált és megjegyzi „hogy a művészetben mindnyájan csak közkatonák vagyunk, olyan közkatonák azonban kiknek szigorú kötelességük, hazánkat művészetekkel szolgálni.” A kiváló vendég e szavait lölkesedett „eljen” követte, melyt mi is szíves készséggel irunk alá. A hangverseny közönségének soráiban ott láttuk Thaly Kálmán országgyűlési képviselőnköt, Vályi Jánost és a jelenleg városunkban időző egyházi férfiak több kitiűnőségét is.

Színház.

FOLTÉNYI VILMOS.

Negyven évet töltött el fáradhatlan munkásságban, a világot jelentő deszkákon. — Negyven évig maradt hű első szerelméhez s a higgadt férfi nem szegte meg azt az esküt, melyet az ábrándos ifju tett le Thalia kezébe.

Negyven év minden pályán nagy idő s bármely téren is ilyen hosszú időn át tartó hű szolgálattal jutalma a méltó elismerés szókott lenni, — hogy ne érdemelné hát meg elismerésünk szerény koszoruját az a fáradhatatlan munkás aki negyven évet töltött el azon a pályán melyen minden év kétszeres számba megy.

Foltényi Vilmos azok közt a színészek közt nőt fel akiknek pályáján sokkal több volt még a tövis mint a róza. Nem voltak meg akkor „ünnepelet művészek” csak szegény „a p s z á m o s o k.” A szó legigazabb értelmében napszamosok voltak, napszamosai a legnemesebb a legszentebb ügnek a nyelvnek, a nemzetiségnek s ennek szolgálták testtel, lélekkel. Foltényi is ott volt azok közt a „napszamosok” közt akik hordták a téglát a pesti színház építéskor, mikor aztán felépült a díszes templom, a magyar nyelv temploma akkor aztán a napszamosokból apostolok lettek akik ékesen hirdették a művészet szent igéit. Később aztán idejött a debreczeni színház alapítóhoz,

s azóta husz éven át folytonosan a miénk volt. Igazi otthonává lett Debreczen, s ő is valódi szeretettel csügg kedves városán. Kedves emlékek fűzik városunkhoz — kedves halottai nyugosznak temetőinkben.

Az öreg ur kedves szinpadának a kedden színrekerülő „Varázs fátoly”-ban mond végbucut. Negyven évi folytonos munka után jól esik a pihenés — egy jól eltöltött élet biztos tudatával, szeretettől, tisztességtől környezve, homlokán az elismerés koszorujával — bizony jól fog esni Foltényi bácsinak a nyugodt otium.

Kedden fog föllépni utóljára a „Varásfátoly”-ban — abban a szerepben melyben negyven év előtt lépett föl először a debreczeni közönség előtt. Az ifjuság kedves emlékei fűzik ehhez az első fellépéséhez — a debreczeni közönségen áll, hogy a keddi bucsu fölléptét is emlékeztetéssé tegyék. Erdékesnek tartjuk fölemlíteni ez alkalommal még azt, hogy Foltényi a „Varásfátoly”-ban negyven év előtt is ezt a szerepet játszta melyet kedden fog játszani s együtt játsztak vele azon az estén: Szerdahelyi Hege dús, Döme, Egri, Eder Lujza, Erkelné — mind emlékezetes, nagyon emlékezetes név.

S most befejezzük soraink avval az óhajjal vajha a nagy közönség is osztoznék Foltényi Vilmos bucsuföllépte iránt tanúsított lelkesütségünkben. Különbön hisszük, hogy a minden szépét és jóert lelkesedni tudó debreczeni közönség érdeklődéssel néz Foltényi „bácsi” keddi bucsuföllépte elé.

Julius.

Legújabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.)

Budapest, ápril 25. A képviselőház végleg elfogadta Dobj-siminhani vasut javaslatot — s megkezdte a rábaszabályozás tjavaslat tárgyalását. Darányi előadó indokolja elfogadásra és ajánlja a tjavaslatot. Károlyi Sándor ellenzi a javaslatot és ismert különvéleménye — elfogadását atánlja. — A frendiház a szered-galgóczi vasut és a posta takarékpénztárról szóló tjavaslatokat változatlanul elfogadta.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, vasárnap, bérletfolyamban, e szinpadon először:

Bukow a székelyek hórera.
vagy:
a mádэфalvi veszdelem.

Nagy látványos szinmű énekekkel, táncokkal 4 felvonásban.
Kezdte 7, vége 9 3/4 órakor

Felelős szerkesztő és kiadó laudalajdonos **Vértési Arnold.**
Főbeosztott: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

BUDAI Rákóczy KESERŐVIZ

Orvosi kitiűnőségtől legjobban ajánlva, triss föltétel és kitiűnő hatással minden fűszer és ásványvíz kereskedésben ugyanint leg több gyógyszerésznél, valamint gyógyszerkereskedésben kapható.

Tulajdonosok: Loser testvérek, Budapest.

EXTRAIT DE NOIX

du Dr. Thomson, **biztosítottát ártalmatlanságáért.**

Oly szer, mely a megöszült hajnak 14 n-pi használat után eredeti szinét visszaadja; nem festi a fejbőrt, sem a fehérneműt, csak egyedül a haját. Ha óhajtatnék megöszült vagy vörös haját azonnal barnára, vagy feketére festetni, ajánlom az extrait de Noix de Galle szert.

Az Extrait de Noix ára egy üveggel 3 frt.
Az Extrait de Noix de Galle 2 frt 50 kr.

Debreczenben valódi minőségben egyedül Szepessy és Kerekes urnak kereskedésében kapható.

Nincs többé fogfájás,
hogyba használtatik a

Fog-elixir

a tiszteletre méltó Benediktinus atyák, készítménye a Soulaei apátságban;

a mely szer 1373-ban találtatott fel, Boursaud Péter prior által és a mely később Maguelonne prior ur által lényegesen tökéletesítettett.

Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához — a fogbusz erősbítéséhez és megemmisíti a borkövet, megóvja a fogakat az elromlásótól.

A lehellet rosz szagának elűzésére minden másféle fogvétel hatalmasabb az Elixir. Ép ezért minden magas rangu körökben az egész világ szerte használtatik.

Főügynökség: **Bordeauxban Franciaország Seguin, 3 rue Huquerie.**

Debreczenben: Szepessy és Kerekes díszmű, Schwarcz M. Benő és Rott S. férfi divat-termékben s Rottschnek V. Emil gyógyszerésznél.

Dr. Kerekes L.
orvostudor

rendel naponta d. e. 8 órától 10-ig,
d. u. 2 órától 4-ig.

NAGYCSAPÓ-UTCA 315. SZ. A.
(Hécezi-Szabó-féle házban.)

Különbösen, gyermekek és női bajokban, fül-, gége- és idegbántalmakban szenvedőknek ajánlja gyógykezelését.

Szegényeknek ingyen.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER

legjobb asztali- és üdítő ital,
kitiűnő hatásának bizonyult köhögésknél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

145.
1885. v. k. szám.

Árverési hirdelmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 3336/1885. P. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Weisz Lina részére Róth Ignác debreczeni lakostól 7500 frt. tőke, ennek 1885. évi martius 20. napjától számítandó 6% kamatai erejéig 1885. évi mártius hó 21-én birólag lefoglalt és 2399 frt. 50 kr-ra becsült lisztmüek és bolti felszerelvényekből álló ingóságok 1885. évi május hó 27-én, délelőtt 9 órakor kezdetét vevő és a Rózsateren, 17. számú ház alatti bolti helyiségben megtarandó nyilvános biróárverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, s úksüség esetén becsáron alól is, el fognak adni.

Debreczen, 1885. évi április hó 23.
Török Péter, biró kiküldöt.

Kiadó.

Egy régy szoba- és nagy előszobából álló szép utcái lakás konyhával, pinczével, faskamarával f. é. pünkösdtől kezdve kiadandó.

Értekezni a tulajdonossal, nagyuj-utca 1698 sz. a.

FENYVESSY BÉLÁNÉ

női-divat terme

c z e g l é d - u t c z a 2151. sz. v o l t B á n k y, j e l e n l e g

≡ **KARDOS**-ház emeletén. ≡

Női és gyermek kalapok, fejdíszek stb. nagy raktára.

Specialitások párizsi modellekben.

ÁRVERÉS!

A „Tisza“ csődtömegéhez tartozó többrendbeli íróasztalok, könyvelő-asztalok, mosdó-asztalok, szekrények, állványok, divánok, zászlók, üzleti üres könyvek, nyomtatvány papírok, aranyóra és egyéb ingóságok a folyó hó 27-én d. e. 9 órakor a piacz-utczai 1584. számú „Tisza“-féle háznál azonnali készpénzfizetés mellett árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1885. ápril 22-én.

Szilágyi Károly
tömeggondnok.

RUDOLFSADI víz-gyógyintézet

Reichenau (Alsó-Ausztria)

Payerbach északi vasút állomás mellett, 2 órányira Bécsből az északi vasúttal. Gyönyörű, minden oldalról fedett hely, Alsó-Ausztria egyik legszebb alpesi völgyében (476 méternyire a tenger fölött), kitűnő ellátás és kényelmes lakosztályok képezik az elősmert előnyt, a már 19 év óta fennálló intézetnek, melyben olyan betegek, kiknek éghajlat-gyógyra van szükségük, is felvételenek.

Az idény kezdete május 1-én

vízgyógyászatra, villamosságra és Massagera. Az ivó csarnok, tej, savó és minden más újító és ásványvízre május 15-én nyílik meg. A tej- és uszó-fürdő (16—18° Reaumur és 730 méter tükör felzettel) június 1-én. Mindennap sétalangereseny. Tájékoztató jegyzékek a gyógy-felügyelőség által megkeresésre ingyen küldetnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Dr. Siegel Ferdinánd, Waissnix J. M. örökösai, gyógyorvosok, tulajdonosok.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben
zsindely- és deszkatekők behuzására

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá csulapok, melyek a földbe ásatnak, kerítések, gazdasági eszközök befestésére, ajánlja jutányos ár mellett hordósban: a 50 és 200 kilogramm súlyú tartalommal.

A légszeszgyár igazgatósága
DEBRECZENBEN.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat és kézműaru üzletükben
DEBRECZEN, rózsater

a tavaszi és nyári idősakra nagyválasztékban kaphatók:

DIVATOS NŐI RUHAKELMÉK, hozzá való DISZEK, bélésneműek;
KARTONOK, SZATIN, TOILE DE BELGE stb. a legújabb mintákban.

Fekete selyem szövetek, színes atlaszok, bársonyok.

Vászon, asztal és ágyneműek, himzések;

Függönyök, butorkelmék, szőnyegek.

Gyász-czikkek.

Fehér és színes kötőpamutok; csipke, szalag, gomb stb.

KOSZORU SZALAGOK. — NAPERNYŐK, ESERNYŐK.

Kitűnő szabású férfi ingek.

Jutányos, szabott árak mellett.

FALK

NŐI, FÉRFI és

nagy rak-

„ARANY

Debreczenben czegléd-utczán, a városháza épületében.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a közlő tavaszi idényre kártyámat, a legjobb anyagból készült lábbeli árukkal igen dusan szereltem fel.

Különösen figyelmet érdemelnek

Everlasztin női, férfi és gyermek czipőim,

mely egy jóságra mint olcsóságra nézve, minden eddig áruba bocsátottakat felülmúlnak.

A nagy érdemű közönség eddigi becses pártfogásáért köszönetet nyilvánítva, főleg

rekvésem ezután is mint eddig oda irányuland igen tiszteit vevőimnek jó árakat

olcsó árban szolgálhatni.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását továbbra is kéri

tisztelettel

FALK OTTO

Megrendelések mérték után és javítások, ugyazinté vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

OTTO

GYERMEK CZIPŐ

t á r a a z

„ARANY CSIZMA“-hoz

Dr. Deák,

budapesti fogorvos,

(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa) Debreczenbe tévén át működését, tisztelettel jelenti, hogy mindennemű

FOG- és SZAJBETEGSÉGET

gyökeresen kezel, odvas fogakat a legkitűnőbb anyagokkal töm (plombiroz,) úgy, hogy azok hosszú éveken át használhatókká maradnak.

Készít egyes műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai légnyomatu szerkezet szerint.

A fogkő, vagy bármily lerakodmány által ékteleenné vált fogakat kitisztítja.

A használhatatlanná lett fogakat és gyökereket eltávolítja.

Rendel d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4 óráig, HAJDU-ház I-ső emelet, a „Bika“ szállodával szemben.

Bejárat Nagyesapó-utca 1-ső kapu.

≡ Valódi ≡

ORVOSI MALAGA-SECT

A klosterneuburgi csász. kir. borkíséleti állomás vegy-elemzése szerint

Kitűnő jó, valódi malaga, mint kitűnő erősítő-szer elerőtlenedett betegek, üdülők, gyermekek stb. számára, a vérszegénység és gyomorgyengeség ellen legkitűnőbb hatású. 1/2 és 1/4 eredeti palackokban s törvényesen bejegyzett védjegy alatt a

VINADOR SPANYOL BORKERESKEDÉSNEK

BÉCS HAMBURG

frt 2.50 és 1.30 eredeti árak mellett.

továbbá különféle igen finom külföldi borok eredeti üvegekben és eredeti árakban. DEBRECZENBEN Katz Lajos ur borkereskedésében.

„VINADOR“ jegyre ugy mint hatóságilag bejegyzett védjegyre kérem ügyelni, mintán csak akkor vállalta ik batározott jótállás annak valódiságáról és jóságáról.

51. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a derecske kir. járásbírótság 385/1885. P. számú végzése által Lehner Adolf derecskei lakos foglaltató Fáy A Sándor konyári sóstói fürdőbéli lakos foglaltást szenvedett ellen 235 frt. tőke, ennek 1882. évi november hó 25-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 67 frt. 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 679 forintba esült fürdőszobai butorok, 1 ócska „Locomobil“ kassza és 40.000 drb. kiegyet tégából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mev árverések a 417. P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis konyári sóstói fürdőhelyiségben leendő eszközölsére 1885-ik év május hó 2-ik napjának délelőtt 9 órája határidővel kitűztetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezen nely megjezesssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek lecsáron adat is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kielégítendő.

Kelt Debreczenben 1885-ik évi ápril hó 20-ik napján.

Ráth József

kir. bírósági végrehajtó.

DREHER ANTAL KÖBÁNYAI SERFŐRAKTÁRA

ÁRON MIKSÁNÁL Debreczenben

a kisuj-utoza szegletén 1714. sz. a.

A FŐPÁLINKA MÉRÉS MELLETT.

Ajánlja naponta friss töltésű és jöminőségű sereit a következő árakon:

Ászok ser	100 üveg	15 frt —
Márcziusi világos	100 „	16 „ —
„ sötét	„	17 „ —
Korona	„	18 „ —
Dupla márcziusi	„	20 „ —
Bak ser	„	22 „ —

A t. cz. közönség kényelmére és könnyebbségére magánfogy sztoknak egyes jégbehűtött üvegek ugyanoly mérsékelt árakon mint a nagybani vásárlóknak állanak rendelkezésre. Egy seres üveget betét 10 kr.

Együttal értesitem a t. cz. borközfogyasztó közönséget, hogy kapcsolatban a sereladással ugyanazon helyiségben bor nagykereskedéssel is foglalkozom.

ÁRAK A KÖVETKEZŐK:

	50 literesől 100 literig	100 literen fölül
1884-ik évi érmelléki	frt 11.50	frt 11.—
1883-ik „ „	„ 20.—	„ 19.50
1882-ik „ „	„ 18.50	„ 18.—
1880-ik „ „	„ 40.—	„ —
1878-ik „ „	„ 22.50	„ 22.—
Kerti bor (jó minőségű)	„ 7.50	„ 7.—

A t. cz. közönség számos megrendeléseit kéri

tisztelettel

ÁRON MIKSA.

FENYVÉSSY BÉLÁNÉ

női-divat terme
 c z e g l é d - u t c z a 2151. sz. v o l t B á n k y, j e l e n l e g

≡ **KARDOS-ház** emeletén. ≡

Női és gyermek kalapok, fejdíszek stb. nagy raktára.
 Specialitások párizsi modellekben.

ÁRVERÉS!

A „Tisza“ csődtömegéhez tartozó többrendbeli íróasztalok, könyvelő-asztalok, mosdó-asztalok, szekrények, állványok, divánok, zászlók, üzleti üres könyvek, nyomtatvány papírok, aranyóra és egyéb ingóságok a folyó hó 27-én d. e. 9 órakor a piac-utczai 1584. számú „Tisza“-féle háznál azonnali készpénzfizetés mellett árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1885. ápril 22-én.

Szilágyi Károly
 tömeggondnok.

RUDOLFSADI víz-gyógyintézet

Reichenau (Alsó-Ausztria)

Payerbach északi vasút állomás mellett, 2 órányira Bécsről az északi vasúttal. Gyönyörű, minden oldalról fedett hely, Alsó-Ausztria egyik leghosszabb alpesi völgyében (476 méternyire a tenger fölött), kitűnő ellátás és kényelmes lakosztályok képezik az elősmert előnyt, a már 19 év óta fennálló intézetnek, melyben olyan betegek, kiknek éghajlat-gyógyra van szükségük, is felvételek.

Az idény kezdete május 1-én

vízgyógyászatra, villamosságra és Massagera. Az ivó csarnok, tej, savó és minden más újító és ásványvízre május 15-én nyílik meg. A tej- és uszó-fürdő (16—18° Reaumur és 730

meter tükör felzettel) június 1-én. Mindennap sétalangverseny. Tájékoztató jegyzékek a gyógy-felügyelőség által megkeresésre ingyen küldetnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Dr. Siegel Ferdinánd, Waissnix J. M. örökösai, gyógyorvosok, tulajdonosok.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben
 zsindely- és deszkatekők behuzására

mely által azok tartóssága kétszeresre hosszabb, továbbá csulapok, melyek a földbe ásatnak, kerítések, gazdasági eszközök befestésére, ajánlja jutányos ár mellett hordósba: a 50 és 200 kilogramm súlyú arakommal.

A légszuszgár igazgatósága
 DEBRECZENBEN.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat és kézműaru üzletükben
 DEBRECZEN, rózsater

a tavaszi és nyári időszakra nagyválasztékban kaphatók:

DIVATOS NŐI RUHAKELMÉK, hozzá való DISZEK, bélésneműek;
 KARTONOK, SZATIN, TOILE DE BELGE stb. a legújabb mintákban.

Fekete selyem szövetek, színes atlaszok, bársonyok.

Vászon, asztal és ágyneműek, himzések;
 Függönyök, butorkelmék, szőnyegek.

Gyász-cikkek.

Fehér és színes kötőpamutok; csipke, szalag, gomb stb.
 KOSZORU SZALAGOK. — NAPERNYŐK, ESERNYŐK.

Kitűnő szabású férfi ingek.

Jutányos, szabott árak mellett.

FALK

NŐI, FÉRFI és

nagy rak-

OTTO

GYERMEK CZIPÓ

tára az

„ARANY CSIZMA“-hoz

Debreczenben czegléd-utczán, a városháza épületében.
 Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a közelgő tavaszi idényre káramat, a legjobb anyagból készült lábbeli árukkal igen dusan szereltem fel. Különösen figyelmet érdemelnek
Everlastin női, férfi és gyermek czipóim,
 mely ugy jóságra mint olcsóságra nézve, minden eddig árba bocsátottakat felülmúlnak. A nagy érdemű közönség eddigi becses pártfogásáért köszönetet nyilvánítva, főtegyékem ezután is mint eddig oda irányulandó igen tisztelt vevőimnek jó árukat olcsó árban szolgáltatni.
 A nagyérdemű közönség szíves pártfogását továbbra is kéri
 tisztelettel
FALK OTTO
 Megrendelések mérték után és javítások, ugyszinté vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltemek.

Dr. Deák,

budapesti fogorvos,

(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa) Debreczenbe tévén át működését, tisztelettel jelenti, hogy mindennemű

FOG- és SZAJBETEGSÉGET

gyökeresen kezel, odvas fogakat a legkitűnőbb anyagokkal töm (plombiroz.) úgy, hogy azok hosszú éveken át használhatókká maradnak.

Készít egyes műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai légnymatu szerkezet szerint.

A fogkő, vagy bármily lerakodmány által ártalmenné vált fogakat kitisztítja.

A használhatatlanná lett fogakat és gyökereket eltávolítja.

Rendel d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4 óráig, HAJDU-ház I-ső emelet, a „Bika“ szállodával szemben.

Bejárat Nagyesapó-utca 1-ső kapu.

≡ Valódi ≡

ORVOSI MALAGA-SECT

A klosterneuburgi csász. kir. borkíséleti állomás vegyelemzése szerint

Kitűnő jó, valódi malaga, mint kitűnő erősítő-szer elerőtlenedett betegek, üdülők, gyermekek stb. számára, a vérszegénység és gyomorgyengeség ellen legkitűnőbb hatású. $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ eredeti palackokban törvényesen bejegyzett védjegy alatt a

VINADOR SPANYOL BORKERESKEDÉSNEK
 BÉCS HAMBURG

frt 2.50 és 1.30 eredeti árak mellett.

továbbá különféle igen finom külföldi borok eredeti üvegekben és eredeti árakban. DEBRECZENBEN Katz Lajos ur borkereskedésében.

„VINADOR“ jegyre ugy mint hatóságilag bejegyzett védjegyre kérem ügyelni, miután csak akkor vállalta ik határozott jótállás annak valódiságáról és jóságáról.

DREHER ANTAL KÖBÁNYAI SERFŐRAKTÁRA

ÁRON MIKSÁNÁL Debreczenben

a kisuj-utca szegletén 1714. sz. a.

A FŐPÁLINKA MÉRÉS MELLETT.

Ajánlja naponta friss töltésű és jómínőségű sereit a következő árakon:

Ászok ser	100 üveg 15 frt —
Márcziusi világos	100 „ 16 „ —
„ sötét	„ 17 „ —
Korona	„ 18 „ —
Dupla márcziusi	„ 20 „ —
Bak ser	„ 22 „ —

A t. cz. közönség kényelmére és könnyebbségére magánfogyasztóknak egyes jégbehűtött üvegek ugyanoly mérésekelt árakon mint a nagybani vásárlóknak állanak rendelkezésére. Egy seres üvegért betét 10 kr. Együttal értesitem a t. cz. borkifogyasztó közönséget, hogy kapcsolatban a szereladással ugyanazon helyiségben bor nagykereskedéssel is foglalkozom.

ÁRAK A KÖVETKEZŐK:

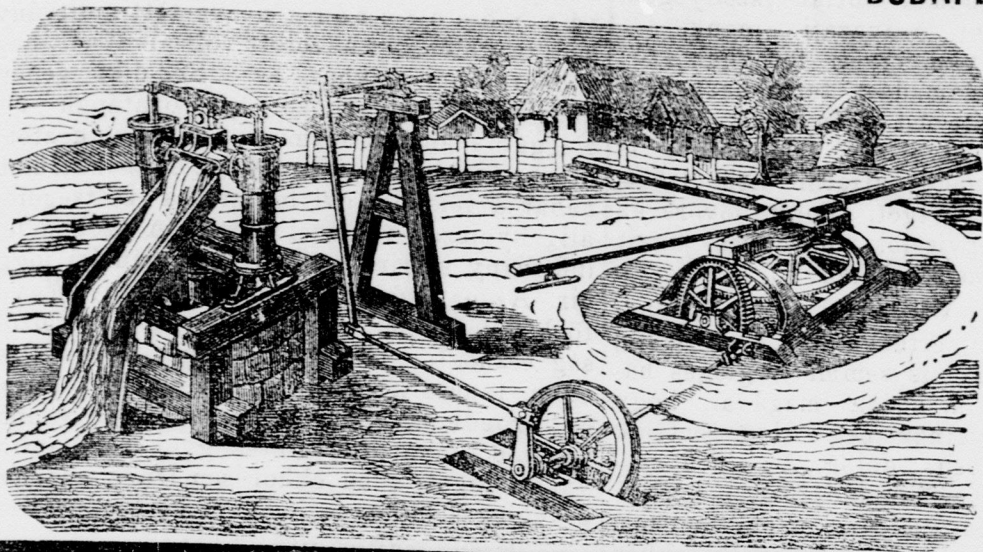
	50 literesől 100 literesig	100 literes fölött
1884-ik évi érmelléki	frt 11.50	frt 11.—
1883-ik „ „	„ 20.—	„ 19.50
1882-ik „ „	„ 18.50	„ 18.—
1880-ik „ „	„ 40.—	„ —
1878-ik „ „	„ 22.50	„ 22.—
Kerti bor (jó minőségű)	„ 7.50	„ 7.—

A t. cz. közönség számos megrendeléseit kéri

tisztelettel
ÁRON MIKSA.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődeje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánljuk

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK felszerelésére

szagmentes ürszekek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kivanatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Üzlethelyiség változtatás.

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy a városháza alóli helyiségemből **Férfi, női- és gyermek cipő üzletemet**

FŐPIACZ, a Tisza-féle (volt Degenfeld) házba Konez L. üzlete mellé helyeztem át.

Midőn ennek figyelembe vételét a n. é. közönségnek ajánlom egyszermind tudatom, hogy a

a tavaszi és nyári idényre

raktáramat dusan felszereltem; különösen **Everlasztin női, férfi és gyermek cipőket** jó minőségben olcsó árak mellett szolgálhatok.

Magamat új üzlethelyiségemben is a n. é. közönség további nagyrabecsült pár fogásába ajánlva, vegyok tisztelettel

TÓTH FERENCZ

czipész.

Megrendelések mérték után, javítások és vidéki megbízások gyorsan és pontosan.

Szöllösi György
ékszerész
Debreczenben
Kistemplom-Bazár 7-ik szám alatt
ajánlja jól rendezett

arany, ezüst, ékszer és óra raktárát
különösen:

saját készítésű legújabb divatu **drágakő s a nélküli ékszereket.**
Férfi és női legkíméletesebb szerkezettől

Genfi arany, ezüst remontoir óráit.
Nemkülönben:

minden e szakmába tartozó cikkekkel **jótállás mellett**
a legolcsóbb árakban.

Szép választékban található

arany, ezüst lánczok, melltek és fülbevalók.

Köves és karika **GYÜRÜK,**

férfi és női **medaillonok.**

Ezüst evőeszközök

egy és több személyre.

Gyümölcs tálak, kenyér kosarak stb. stb.

Elvállalok mindennemű **ékszerművek** készítését, régi divatu ékszerek átalakítását.

Egyszerű és díszes **monogrammok** vésését vagy készítését.

Mindennemű **javításokat** gyorsan s legolcsóbban teljesítek.

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!

500,000 marka főnyereményt ígér kedvező esetben a legújabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóvá hagyott s biztosított.

Eme újabb játék tervezet előnyös bevezetése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100.000 sorsjegy közül 50,500 nyereménynek kell bízott történni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500,000 r. marka, illetőleg

1 nyeres. 4 m. 30,000	26 nyeres. 4 m. 10,000
1 nyeres. 4 m. 20,000	56 nyeres. 4 m. 5000
2 nyeres. 4 m. 100,000	106 nyeres. 4 m. 3000
1 nyeres. 4 m. 80,000	253 nyeres. 4 m. 2000
1 nyeres. 4 m. 80,000	512 nyeres. 4 m. 1000
2 nyeres. 4 m. 70,000	818 nyeres. 4 m. 500
1 nyeres. 4 m. 60,000	31720 nyeres. 4 m. 145
2 nyeres. 4 m. 50,000	16990 nyeres. 4 m. 100
1 nyeres. 4 m. 30,000	300, 200, 150, 124,
5 nyeres. 4 m. 20,000	100, 94, 67, 40, 20.
3 nyeres. 4 m. 15,000	

Ezen nyereményekből az első osztályban 2000 sorsolattal ki 117,000 m. összegben. — Az I. oszt. főnyeremény 50,000 m. tesz s a 2-ikben 60,000, a 3-ikban 70,000, a 4-ikben 80,000, az 5-ikben 90,000, a 6-ikben 100,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000 r. marka lehet a főnyeremény. — A nyeremények hűzások természetűleg hivatalosan vannak megállapítva. — Ezen nagy, az állam által biztosított pénzsorsjáték első hűzásához, kerül

1 egész eredeti sorsjegy csak 3.50 ft. o. é.
1 1/2 " " " " 1.75 ft. o. é.
1 negyed " " " " 0.90 kr. o. é.

Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, postautóli fizetés vagy az összeg utánvétele mellett rögtön a leggonoszabban teljesítetnek, mindenki az állam czímével ellátott eredeti sorsjegyet tőlnek saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezet ingyen mellékeltek, melyekből úgy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden azas után érdekelt feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos hűzasi listajstromot. Kivanatra a hivatalos tervet előre megküldjük — megtekintés végett — bérmentve, és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összeg visszafizetése mellett hűzás előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése természetesen pontosan állami garantiá mellett történik.

Csoportozatunk mindig a szerencse kedvelője volt, és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között 250,000 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Egy ily, a legszilárdabb alakra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindent a legelőkeltebb részvételre lehet bízott számítani s kérjük emellett, hogy minden megrendelést teljesíthessünk, a megrendeléseket minél előbb, de mindenesetre f. é. április 30. előtt egyenesen hozzánk beküldjék.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

U. i. Ezzel köszönetünket nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme újabb nagyszerű kitalálás sorhozására becses ügyelmöket. **A FENTEBBIEK.**

A legjobb

harmonikák,

és minden létező hangszerek

Trimmel N. Jánosnál

Bécs,

VII. Kaiserstrasse 74.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve; Harmonikáknak külön árjegyzék.

Valódiak kizárólag

NEIDLINER G.-nél

Piacz-utca 2145. sz.

Eladás 1 frt heti részlet, alapos oktatás és 5 évi jótállás mellett.

Mindennemű ócska varrógép fizetés gyanánt átvállaltik illetve becsereztetik. Minden más varrógépnek, melyek itt más cégek által Singer név alatt árusítatnak el, utanzottak.

Az első valódi nyálkatárolító Hoff János-féle malátakivonati csukorkák két papírban vannak.

Hoff János malátakivonati egészségi-sör 1 üveg 60 kr.
Hoff János összpontosított maláta-kivonat 1 üveg frt 1.12, kis üveg 70 kr.

Naponkénti gyógyjelentések

mell- és tüdőszendvedéktől, hurutos szinlelések, emésztő és ideggyengeségek, lesoványodás, vérszegénység és elerőtlenedés, gyengélkedők és lábadozóktól nevezetesen jótállást képeznek minden szenvedőre és felélesztik közel meggyógyuláshoz a reményt e készítmények használatával.

Hoff János mell-maláta csukorkák Hoff János maláta-egészségi csokoládéja
60, 30, 15 és 10 krajával osakis két papírban 1/2 ko. I. frt 2.40, II. frt 1.60.
valódi. 1/4 ko. I. frt 1.30, II. 90 kr.

Hoff János urnak

a maláta kivonatok feltalálójának és gyártójának, es. k. udvari szállítója Európa legtöbb fejedelmeinek, stb. Bécsben, I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Orvosi gyógyjelentés.

Nagy-Szöllös 1884. április 4.
Orvosi gyógyelismerés! Baclmann Róza asszony szül. Rutnik, mellhőrgés miatt a Hoff János maláta-készítmények hosszabb használatára utasítottak.

Dr. Batizi Endre, megyei főorvos Nagy-Szöllös.
Pécs, 1884. május 20.

T. cz. Kérek mihamarabb 25 üveg kitünő maláta kivonati egészségi sörrel hajóval és utánvételt.

Dr. Mocsary Antal, városi arvaorvos, m. k. honvéd.

Hivatalos gyógyjelentés.

(Kivonat.) főintendatura Pologna: Kellems izü Hoff János-féle maláta-készítményei a betegektől szivesen vétetnek, jót állnak és a betegeknek táplálók, ugy, hogy azok mint fontos gyógyyszer leginkább figyelmet érdemelnek.

Főraktár: Debreczen Csanak József fűszerkeresek, Rickl József Zelmos, Berényi Fülöp és Varga Lajos urak. Al. Nyitregyhaza: Korányi Imre gyógy. Eger: Kölner L. Buzsák L. Igalmások Gyógyszertára Miskolcz dr. Szabó Gyula gyógyszer. Mór Károly. Nagyvárad: Hering L. Molnár L. Gyógyszer. Kiss S. Janky Antal. Szathmár: Jakó Mihály, továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszerházában.

80 magas kitüntetés. Alapított 1847. Bécsben és Budapeston 1861 óta

Löwenstein Zsigmond

BUDAPEST, Halvani utca 15. szám alatt levő

Norinbergi, disz és játékaruk raktárát

ajánlja a n. é. vidéki közönség becses figyelmébe.

Megrendelt tárgyak, melyek esetleg meg nem felelnek, készséggel kicseréltetnek.

Női napernyők: legújabbak nagy választékban.

Férfi napernyők: 80 kr, 1 frt, 1.30, 1.50, 2 frt, 2.50 kr.

Esernyők: patent 80 kr, 1 frt, 1.50 kr, 2 frt 2.50 kr.

„selyem 3 frt, 3.50, 4 frt, 5—8 frt.

Legyezők: legújabb divatnak 75 krtól — 5 frt.

„fekete s ruzettólból 3.50 krtól 20 frt.

Escópöny: Cautoux 8 krtól — 15 frt.

Láblýu (gamma-ni) 2.50 krtól — 5 frt.

Revoiver: (Lefauchaux) 7 mm. 3.50 kr, 9 mm. 4.50 kr, 12 mm. 5.50 kr.

Sétabot törrel s a nélküli 80 krtól 5 frt.

Album: vizit 60 krtól 2 frt, quart nagy 2.50 20 frt, z-nével 6 krtól 20 frt,

Női nácesáir: plüsch és bőrből 80 krtól 20 frt.

Pénztárcák: női és férfi 40 krtól 3 frt.

Cyántartó utazatok: alig különbözhető meg a valóditól s, p. gyűrűk, fűgők, melltek 75 krtól 5 frt.

Óraláncz: valódi amerikai szintem változ „egyszerű aranyárga 80 krtól 2 frt, „dupla „ 2 krtól — 4 frt.

Britania étszer: u. m. 6 kés, 6 villa, 6 evőkanál, 6 kávé kanál, 1 levesmerő, 1 tejmerő, összesen 26 drb 4 frt 80 kr.

Dohányzó készlet, író készlet, szoba dísz és háztartási tárgyak china ezüstből, cuiver, pont, bronz és fából nagy választékban.

Játékaruk: fiúcskák és leánykák számára.

Fröbel-féle társas játékok stb. stb.

„Ariston“ ez idő szerint a legkedveltebb zenemű, melyen bárki a kotta egyszerű ráhelyezése által a darabot eljátszhatja.

Eddig megjelent 2000 darab; ára 6 kotával s csomagolással 20 frt, külön kotának darabja 60 kr.

„Herophon“ szerkezete hasonlít az aristonhoz, csak hogy csengőbb hangu s díszesebb kiállításban ára 6 kotával s csomagolással 26.50 kr, külön kotának darabja 65 kr.

Séta a tündér-városban.

Kiállítási tárcza-levél.

Budapest, ápril 23.

A városligeti vén nyárfa sor kezd tolasodni. A tavaszi enyhe meleg napsugár rügyeket, bimbókat, levelket fakasztott a letarolt galyakon s ma már az öreg, barna kergű fák fiatal lombruhába vannak öltözve.

Az ezüsthéber levelek ott fent titokzatosan zördülnek össze s ámulva bölingatják fejüket, midőn alátéknének arra a száztornyú városra, mely alattuk elterül. Valami csodaváros az, tündérek által elvarázsoltva. Hiszen mikor az őszi szél lesodorta őket, még csak a kietlen avar mezőség fölött kavargottak a légben.

Zürzavaros élénkség uralkodik az egész területen. Tavaly még csak a sötét fővárosi közönség eszevegyése, a vasárnapi szieszta élvező cseléség és mesterlegények dévaj kaczagása zavarta meg a kis fenyőerdő zizegését, ma pedig ezernyi ember tesz-vesz, lőt-fut, tur-farag lázasan a kiállítás bekerített területén. Kocsik robagása, gépek zakatolása, kalapácsütések zaja, földbordó kocsik döcögése, munkások dalolása, festőlegények füttyölése egy örökös zagyva hangtömeggé olvad össze, melyből csak itt ott hallatszik ki egy-egy harsány vezényszó, mint a csatakazajban a vezér parancsszava.

Harcra készülnek itt is. Harcra a külföld előítéletei ellen. Békés háborúra a külföld iparával és kereskedelmével. Tértfoglalás lesz ez az igazi kulturális haladás terén és versenye az érdemnek a szélahomosságra, a tisztességre szolid iparnak a föléletre, a hitvány munka ellen.

Ezért épült az impozáns város, ennek befogadására emelték azt a szent templomot, melyeket együttvéve „Budapesti általános orsz. kiállításnak“ neveztek el.

Alig egy rövid hét múlva a kiállítás meg fog nyitni s ez a terület meg fog népsülni a népek százszereivel.

Most tartja bevonulását oda a hazai ipar, mezőgazdaság, állattenyésztés, művészet és tanügy, egyszóval a hazai kultúra.

A nagy iparesarnok belseje meglepő képet nyújt már ma is. Egy kis város épül a palotában. Apró üvegtáblák, melyek a legdiszesebb stíluszerűséggel vannak összekombinalva, díszes faragású átványok épülnek a tágas teregek falai alá, s a háttéről imponansan emelkedik föl az óriási orgona, mely ha megzendül, hatalmas hangjait százszorosan veri vissza a mennyezet és a kopolnák óriási öble.

Közel van az iparesarnok déli bejáratához a cserdeszeti pavillon, mely a kiállítási területnek egyik legszebb épülete. Óriási fatörzsek veszik körül s maga a pavillon természetesen, mohos fahasábkokkal van kirakva s hasonlít egy svájci vadászlakhoz. Belső felől az épület mindez, amit az erdőszeti és erdőszeti szakoktatás mai előrehaladott állásában Magyarország fölmutatni képes. Itt lesz elhelyezve Rezső trónörökös éredek-vadászati kiállítására. De leginkább fogja vonzani a közönséget ez épülethez az a kilitás, melyet tornyából az egész kiállításra és a környékre vetni lehet. A szem alig tud betelni e ragyogó képpel. Maga a kiállítási kerület ezérféle kaleidoszkopos változatosságával, kitűnőhetetlen benyomást tesz a lélekre.

A műcsarnok épülete külsőleg is meglepő. A hazai majolika ipar a palota építésénél remekelt. Azok a girlandok, frisssek, párkányon e fülkék, melyek majolika betéttel vannak díszítve, a legkiválóbb tanúbizonyítást képezik annak, hogy a majolika építkezésénél maholnap nélkülözhetlené lesz. A tágas felülről világított nagytéremben már megkezdik rendezni a képeket — Ezekről még korán volna szólni, de konstátálhatjuk azt, hogy hazai művészeink, élükön Munkácsy Mihály, Benczur Gyula, Liechtenmayer Sándor, Lotz Károly, Than Mór, Vastagh György festőinkkel, néhai Huszár Adolf, Kiss György, Zala György és Strobl Alajos szobrászainkkal, tehetségük legkiválóbb termékeivel szállnak versenyt a magyar művészet hírnevéért.

A keleti pavillon előtt megállva különös benyomást éreznék. Az épület frontján egy hatalmas csucsban végződő güm bölyű kupola emelkedik, mellette kétoldalt 4 kisebb hasonló, köröskörül 20 egész kis gömb tarkítja az épület tetjét. Az egész épület bizar keleti párkányfesséssel lesz körülveve. Az épület egy tágas csarnokból áll; közepén kanyargó lépcső visz fel a karsus minaret-be két oldal pedig a ferde irányú szárnyaik húzódnak ferde irányban. E csarnokban lesz bemutatva Szerbia, Románia, Bulgária, Rumélia s a többi keleti tartományok ipara és mezőgazdasága lesz bemutatva. A csarnok kiállítási objektumai fogják alapját képezni a fővárosban létesítendő keleti muzeumnak.

A magyar csárdák a szegedi debreczeni, h. m. vásárhelyi és munkács csárdák által lesznek bemutatva; valamennyi jellemző galambducos kapujával, szalmafüvel és fadiszítással. A szegedi csárda a napokban már meg is nyílt. Homlokzatán három felirat ékeskedik, de tulajdonosai a derék szegedi polgárok még ebben sem tagadták meg tősgyökeres magyar voltukat, mert a magyar mellett a német és francia fölirat (előzékenységből a külföldi látogatók iránt) ekként olvasható: „S z e g e d e r F i s c

es á r d a és „S z e g e d p o i s s o n e s á r d a“ Magyar legyen az a német vagy francia, ki ezt mag fogja érteni.

A háziipari csarnokban nemcsak hazánk háziipara, hanem a hazai népviselet is be lesz mutatva. 42 fülkére van osztva az egész tágas csarnok. Minden fülké egy egy parasztszobát fog képezni ágygyal, asztallal és egyéb házi berendezéssel s minden fülkében lesz egy pár viaszalak, melyen híven lesz bemutatva az illető vidék férfi és női viselete. Ez fogja képezni alapját a létesítendő ethnographiai muzeumnak.

De ki győzné elsorolni az összes száztíz meghaladó épületet. Köteteket lehetne ezekről írni már ma is, amint hogy egész vas-kos kötetet képez az a legközelebb megjelenendő kiállítási katalógus is.

Futólagos áttekintés, amennyi egy szűk tárcza keretében elfér, elég érdekeset jegyezhet ugyan föl, de korántsem sokat és semmi esetre se mindent.

Ezer meg ezer aprósággal találkozunk utközben, ami figyelmünket lekötö. A végül érzékünkre, a másik lelkiünkre hat, az egyik komoly figyelmet ébreszt, a másik jó kedvre hangol s mindennek meg van a maga érdek-lődést keltő oldala. Vajha a nagy közönség megértene ezt a magasztos néma szótát, melylyel a kiállítás a munka győzelmét hirdeti s vajha minél többen sietnének azt felkeresni, tanulmányozni s vajha tudást merítenének az előttük álló nyitott könyvből, mely szebb, mint a biblia, mert veritékeseppel van megírva!

A főher nyárfaik zizegő levelei tapsolnak örömköhen a platánok vidáman bőlingatnak alá a tündéri városra s a törpe fenyőfa levelei susogva beszélnek arról a büvös látományról, mely itt előttük az ezer egyj meséjének képmásaként meglevenül.

Orion

Egyházkerületi közgyűlés.

— Első nap folytatása. —

Hosszabb időt vett igénybe az esperesi karnak a segédlelkészek kibocsátása és elhelyezése ügyében tett javaslata, mely véleményezésre vett az egyház megyéknek is ki volt adva s ezek véleményeivel javasolt módosításaival együtt került tárgyalás alá. Az első pontná, melynek második része a real iskolákban végzett lelkész-jelöltek bekebelezését, illetve a tisztántúli kerületben is alkalmazhatóságát megengedi, Tóth Sámuel fel-emítette, hogy a dunamelléki és dunántúli kerületek a más kerületek akadmián tanult növendékeket — a magok kaplanságaikkal kizárták. — A tárgyhöz hozzászóltak Szél Kálmán, Korács István, Révész Sándor; végre Szeremley József indítványára az határozatot el, hogy a kerület átiratot intézzen a dunamelléki és dunántúli kerületekhez ama, az egyh. köztörvényes és ker. szerzetet szellemébe ütköző intézkedés mielőbbi megszüntetésére vevett.

Legfontosabb pontja volt a javaslatnak az ötödik, mely szerint minden 5000 lelket számláló gyülekezetben a lelkész aránylagos hozzájárulása mellett az egyház költségén segédlelkészi állomások szerveztessenek. — Ez a pont különösen a heves-n. kunsági, békésbányai és alsó-szabolcs-hajdu vidéki egyh. megyéket érintette; és a legelső felszólalók csakugyan ezen egyh. megyék esperesai és lelkészei voltak Székely Károly heves-n. kunsági esperes az egyházak tulságos megterheltségére tekintettel elejtettai kéri. T a t á r János szeghalmi lelkész belátja a segédlelkészségek szervezését az ilyen nagy községekben a lelképásztori gondoskodás gyakorlati határait tekintve, a gyülekezeteknek ajánlatát indítványozta. Felszólaltak az ügynél Szabó János békésbányai esperes, Szél Kálmán szalontai esperes pártfogólag, mint szintén Lukács Ödön is. Ujfalu Sándor nagybányai egyh. m. gondnok minde előtt azon kérdést kívánja e tárgynál eldönteni, hogy vajjon megegyez a protesszans autonómiával az, ha az egyh. kerület kötelezőleg kimondja a segédlelkészi állomások felállítását a nagy népes gyülekezetekben. Ritók Zsigmond a következő indítványt teszi: mondja ki az egyh. kerület, hogy szükségét látja az 5-ik pontban levő javaslatnak, s utasítsanak az egyh. megyék, hogy minden ilyen népes egyház községgel ez iránt — alkalmas időben — indítsanak tárgyalást s hassanak oda, hogy azon helyeken a segédlelkészi állomások szerveztessenek s erről időnként terjeszsenek a kerülethez jelentést. Ez el is fogadtatott.

Ezután Csiky Lajos az 5. és 6. pontok közé egy új pontot proponál, hogy t. i. a helyi-keleti kaplánok érdekében, azok ajánlatára végezt főt. püspök ur elnökölte alatt helybeli lelkészek, theol. tanárok, és egy pár közel lakó esperes urból bizottság alakítsassék, a melyen a dunna mellékben is van. E tárgyhöz, tulnyomólag ellenezve a javaslatot, hozzászóltak: Madarás J. Révész Sándor, Izáczk Dezső, K. Tóth Kálmán és Kiss Áron, ki szerint elegendő, ha a hevesi lelkészjelöltek bírál-tendő kaplanságokról időközönként főt. püspök urhoz terjesztetik jelentést. A javaslat elvetetett.

Második nap.

Debreczen 1885 ápr. 24.

A tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének fel-olvasása és hiteltelítése után Madarás

Imre C. karegzi lelkész) az egyh. megyei képviselők jogait illetőleg tesz felszólalást Felhozta ugyanis, hogy a multkor is, tegnapi is megtörtént miszerint az egyh. megyei képviselők a konferenciákba meg nem jelen-hettek. Értene ezt, ha — például — törvény-kezésiügyek forognának ottan szőnyegen, melyeknél nincsen szavazati joguk. — Azonban mikor olyan ügyek forognak szó-ban, melyek pl. számadást tartalmaznak, s bő ismeretet, tájékoztatást igényelnek s melyekről az egyh. megye őket felelősségre is vonhatja, őket onnan kizárni nem lehet. Kér tehát az elnökséget, hogy jövőre az egyh. megyei képviselők törvényes jogait figyelembe venni méltóztassék.

E felszólalásra Vályi János főgondnok felelt, hogy az értekezletek természete, melynek különben is semmi végleges határozat nem hozatik, hozzá magával, hogy oda kevesebben hívatnak meg: Nem történik ott semmi mystorios dolog. Az ilyen szűkebb körű konferenciáknak csak az a célja, hogy a közgyűlés tárgyai azokon előkészítessenek. Ha minden tag meghívotnék, akkor inkább zárt ülés, mint értekelet lenne az. Az elnökség nem akar semmiféle jogserel-mot elkövetni az egyh. megyei képviselők ellen.

Horthy István Heves N. Kunsági gondnok nagyon szükségesnek tartja az egyh. megyei képviselők részvételét a konferenciá-kon s ohajtja, hogy jövőre ez így legyen. (Helyeslések.) Kovács Ferenc (hódmező-vásárhelyi) hasonló nézetben van. Mire el-határozatik hogy ezután az egyh. megyei képviselők is meghívotnak.

Ezután a debreczeni főiskola t érdeklő ügyek vétettek elő, holnapra ha-laszatván a prt. egyháznak a főrendiházban való képviseltetésének ügye, s az erre vonatkozó indítványok.

A mult évi nyári közgyűlésen megvá-asztott új tanárok: Bethlendi Endre (hitáni) Dr. Öreg János, Sinka Sándor Karai János (gymn.) leteszik az esküt s mindnyáruk nevében Bethlendi Endre fejzi ki köszönetüket az egyh. kerület iránt s ajánlja fel szolgálat-késztséget és tehetőséget a főiskolának.

Érdekes vitát, idézett elő Körösi Sándor jogtanár helyettesítési ügye, mely-nél még az is szóba jött, hogy vajjon inko-patibilis e vagy nem a lelkészi és képviselői állás. Ez az ügy a következő: A nyári egyh. kerületi közgyűlés megengedte Körösi Sándor-nak, hogy képviselői mandátumát elfo-gadhassa s fentartotta számára tisztségét; a helyettesítés módzatának megállapítását pe-dig a kerület elnöksége bizta. A jogtanári kar főt. püspök ur f. l. h. vasára, a mult 3 évi helye-tesítési módot ajánlja, mely szerint a helye-tesítő tanároknak 1100 ft adatik; a fent ma-radó 600 ft. borpedatum és failettek meg-hagyassék Körösi Sándornak. Az egyházi elnök elfogadta ezen javaslatot, a világi, Vályi János azonban a fentmaradó 600 főt és mellék járulékokat t. kintettel a főiskola szorult anyagi helyzetére a kollégium javára óhajtja visszataratni

Révész Sándor a tanárkar véle-ményét illetőleg felemlíti, hogy annál a tanár-kar az egyház kerületnek ezelőtt e tárgyban 4 évvel készült határozatát tartotta szem előtt.

Dégenfeld József gr. bebizonyítván hogy az egyh. kerületnek nem lévén joga ah-hoz, mi történjék a fentmaradó összeggel, indít-ványozza hogy a felesleg főtjává téessék Kö-rösi Sándornak.

Révész Sándor melegen ajánlja a tanárkar véleményének elfogadását; igaz-ugyan, hogy valamint a lelkészi, egy a jog-tanári állást is incompatibilisnek tartja a képviselőséggel; mert hiszen a jó pásztor nem hagyja el a maga nyáját. De ha már egyszerű megengedte a kerület Körösi Sándor-nak a mandátum elfogadását, akkor biz-tositania is kell annak anyagi existenciáját is, hogy legszebb polgári jogait gyakorolhassa.

Izáczk Dezső a mellett van, hogy a fentmaradó összeg a főiskola részére visz-szatartassék. Thaly Kálmán előtt nagyon különöské hangzik olyan magas és tiszte-letre méltó helyről ilyen nyilatkozatot hal-lani; hogy a jó pásztor nem hagyja el a maga nyáját; mert ebből az következik, hogy aki tehát óhajtja, az eo ipso rossz pásztor. Nem akar élek közül hozni fel példát. Révész Imre képviselő volt. Hát rossz pásztor lett-e az ál-tal? A hazafiság, melylyel mi mindig ékes kedtünk, megkívánja, hogy a lelkészi karunk gazdag szellemi tőkét az országgyűlésen is ér-venyesíthesse. A fentmaradó 600 főt a helye-tesítőknak szánja. Révész Sándor Thaly be-széde végén megjegyzi, hogy majd meglátják, vajjon a prot. egyháznak a főrendiházban való képviseltetésére vonatkozó indítványok tárgyalásánál hangsúlyoztatni fog-e az, a mit most szólt kiemelt? Ujfalu Sándor (Szatmár m. alispánja) Dégenfeld József gr. indítványát támogatja. Uray Imre (beregi gondnok) Vályi János mellé csatlakozik.

Az elnökség a minden oldalon támadt-zajban megkísérli a határozatot kimondani. Hosszas készülődés után szóhoz jutott Le-gyell Imre; szerinte a maradéknak kiadása Körösi javára el van határozva a je-len évre nézve. Állítja, hogy az egyházke-rület a Körösi Sándor fizetése felett nem rendelkezhetik, miután azt a város adja. Azt csak is a saját céljára lehet fordítani. Ha az egész összeget felemészti a helyettesítés, arra kell adni; de ha valami maradt, az mind a

Körösi Sándoré. Kéri tehát ezt elhatározatni jövőre nézve is véglegesen, hogy többé ide ne kerüljön. Ugy ezen, mint Dégenfeld József gr. indítványa szavazás nélkül elfo-gadtatott.

Nem kevésbé élénk és hosszas vitára szolgáltatt alkalmat a tanár választás módja a t. a. nézve tett indítvány; melyre különösen az adott volt alkalmit, hogy a debreczeni egyház az 1822-diki general konvent idevonatkozó határozatának nem eléggé szabatos formulázása következtében utóbbi időkben majorizálta az egyházkerületet habár a főiskola évi fenntartása költségeihez alig nyolczad részszel járul. A szóban levő indítvány szerint a tanári kar ajánlási joggal bír. Az egyházkerület kandidál, de négytel többet sohasem; a választást 16 tagu bizott-ság eszközli, melybe 8 tagot a debreczeni egyh. tanács küld ki A két elnök, a püspök és főgondnok, kik a 16 tagon kívül vannak, egyenlő szavazatok esetén gyakorolják a sza-vazati jogot, s ha ekkor sem lenne eredmény, a végleges eldöntés joga a kerületet illeti.

Ezen indítványhoz hat egyházmegye nyilatkozatot ad be. Tárjálásra kerülvén, először Dégenfeld József gr. szólt fel és ajánlotta elfogadásra, mint a mely bizot-sítja az egyh. kerületnek kandidálási jogát, megállapítja a kerület és debreczeni egyh. egyenjogúságát és a választások végleges megerősítését a kerület részére tartja fenn. Azonban a kandidálásról szóló részét az indítványunk részletesen és szabatosan kéri preciziroztatni K. i. s. Albert elfogadja Dé-genfeld József gr. ajánlatát. Sajnálja azt helytelennek jelenti ki, hogy míg az indítvány szerint meg van állapítva a tanárkar által ajánlhatók maximuma, a minimum már nincsen. — kandidálás magába foglaló részt kéri véleményezés végett a debre-czeni egyháznak mint a másik félnek is kiadatni, és csak majd azután határo-zni az indítvány felett. Balogh Ferenc az indítványozza, hogy a tanárkar ajánlása mindenkor revidiáltassék a kerület egy kö-zege, akár a tanügyi, akár más bizottság ál-tal. Különben csatlakozik a Kis Albert in-dítványához Szabó János esperes bizott-ságot javasol kiküldetni, mely a debre-czeni egyház és főiskola közötti viszonyt minden tekintetben meghatározza.

Szóltak még e tárgyhoz: Szerem-le-y József Armós Bálint Dégen-feld József gr. és Kis Albert (mindkettő másodsor) Lukács Ödön és dr. T. s. z. István: ki a kérdés mikénti feltételhez adott be indítványt.

Vége határozatilag kimondott: A r-mós Bálint indítványának megfelelőleg, hogy egy vegyes (egyházkerületi és debre-czeni) bizottság küldessék ki a kandidatio ügyében új javaslat tétel végett; E bizottság tagjait a kerület holnap fogja megválasztani. Várady Gábor és Szél Kálmán felszó-lalásra azonban ezen bizottság küldetése nem fog kiterjedni a kollégium és a depr. egyh. közötti viszony megállapítására is. Az ülés tovább foly.

(Folytatását lásd a fölapon.)

— Figyelmeztetjük olvasóinkat lapunk mai számában foglalt, Kaufmann és Simon urak Hamburgban, hirdető-sökre. Kinek hajlama van egy érdekes és csekély költséggel járó szerencse próbára, annak a részvétel, ama államilag biztosított sok nyereséggel telmeházott pénzsorsoláshoz legmelegebben ajánlható.

— Vetések állása. A földmivelés-, ipar-és kereskedelmiügyi miniszteriumba a mai napig beérkezett hivatalos jeleutések szerint a vetések állása az ország nagy részében beállott néhány napi esőzés következtében elég kedvezőnek mondható, ha bár az eddigi szá-ras időjárás az őszi vetéseket eléggé meg-viselte s ennek folytán a rozs, mely már is szárra kezd nőni — ritkás, az őszi buza pedig nem bír eléggé megkrokodni. A tavaszi vetések munkálatait bevégezték s a vetések a mult héten közzétett jelentés óta ismét örömdetes fejlődésnek indultak. A szá-ras időjárás a hártékony rovarokat természet-szerűleg szaporítja s kivált a drót féreg ce-cidonia és bolha okoznak károkat Takar-mányhiány miatt a felvidéken panaszok-nak. A háziállatok egészségügyi állapota az egész országban kedvező.

Bár előítélet és gyűlölet hátráltatják — de a valóban jó végre megis-erest. Hogy ez tény, bizonyítja a mindinkább megerősödő kereslet a valódi hongony Pain-Expeller után. E régebbi házi-er családok mint hatékony bedörzsölési szer-csz, közsérny, tagszakgátás stb. ellen folyton ké-nél tartatik és mindenki által, a ki már bese-nálta, hálaiból másoknak is ajánlatik. Aki en-nek valóságáról önmagán tett hasznát utjan meg akar győződni, az csakis „Richter feo-bergony Pain-Expeller“ kéri és hamisítványt meg ne vegyen. 40 és 70 kros árban a legjob-b győgszer-tarban készleiben tartatik. Richter F. Ad. és társa, Bécs. — Főraktár Pragában az „arany-oroszlán“ győgszer-árban, Niklasplatz 7

Szerkesztő

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi

1885. évi